

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četr-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon Interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrť strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Kako bomo volili v okrajne zastope.

Dne 16. septembra t. l. je stopila v veljavo uredba mariborske oblastne skupščine z dne 19. julija t. l. o okrajnih zastopih, odnosno o novoustanovljenih okrajnih cestnih odborih. Na Štajerskem so poslovali okrajni zastopi, ustanovljeni s štajerskim deželnim zakonom z dne 14. junija 1866. Na Koroškem, v Prekmurju in Medžimurju pa takih okrajnih zastopov ni bilo. Zato so se na novo ustanovili cestni odbori za sodne okraje: Prevalje (Koroško), Murska Sobota in Dolnja Lendava (Prekmurje), Čakovec in Prelog (Medžimurje), ter se je na nje razširil delokrog okrajnih zastopov v cestnih zadevah. V delokrog okrajnih cestnih odborov spada: 1. gradnja, vzdrževanje in uprava samoupravnih cest, ki niso oblastne ali občinske; 2. nadzorovanje nad napravami in vzdrževanjem občinskih cest, vaških in javnih gospodarskih potov; 3. odločanje o sporih, ki nastanejo vsled izredne uporabe občinskih cest in potov ter posredovanje pri določitvi prispevkov za vzdrževanje teh cest; 4. skrb za zgradbo novih okrajnih cest; 5. uprava imovine okrajnega cestnega odbora; 6. skrb za kritje potrebščin. Iz sredine okrajnega zastopa (cestnega odbora) se izvoli upravni odbor, ki sestoji iz predsednika, njegovega namestnika, enega od oblastnega odbora izmed imenovanih treh članov določenega odbornika in dveh ali več odbornikov, sorazmerno številu celotnega okrajnega zastopa (do vseh 10 članov celotnega okr. zastopa 2 odbornika, do 15 članov 3, do 20 članov 4, do 25 članov 5, nad 25 članov 6 odbornikov).

Ker je pričakovati, da bodo v bližnji bodočnosti volitve v okrajne zastope, bomo čitateljem našega lista sigurno ustregli s tem, da jih nakratko seznanimo vsaj z glavnimi točkami volilnega reda za okrajne zastope, odnosno okrajne cestne odbore.

Volilna pravica, kandidatne liste.

Okrajni zastop sestoji iz toliko cestnih odbornikov, da pride na vsakih 2000 prebivalcev okraja po eden voljen odbornik, pri ostankih preko 1000 še en odbornik več. Razen tega ima oblastni odbor pravico imenovati v vsak okrajni zastop do tri člane izmed občanov, ki smejo biti vo-

ljeni v dotični okrajni cestni odbor. Kar se tiče volilne pravice, se ona ne vrši direktno, neposredno, kakor pri občinskih volitvah ali pri volitvah v narodno ali oblastno skupščino, marveč po vzoru nekdanjega štajerskega dež. zakona za okrajne zastope posredno potom občinskih zastopov. Privilegiji (predprave), ki so jih po nekdanjem zakonu štajerske dežele imele skupine veleposestnikov, veletrgovine, industrije, veleobrtništva, mest in trgov, so morali odpasti, ker niso v skladu s sedanjim demokratičnim časom.

Volilno pravico torej imajo vsi župani in občinski odborniki občin v območju dotičnega okrajnega zastopa. Pasivno volilno pravico imajo = voljeni smejo biti vsi, ki so vpisani v stalni volilni imenik kake občine dotičnega okraja, torej tudi nežupani in neodborniki občin, ki so stari vsaj 30 let ter bivajo v področju okrajnega zastopa.

Volilne priprave vodi volilna komisija, obstoječa iz predsednika ter dveh članov upravnega odbora okr. zastopa. Člani komisije s posvetovalnim glasom so tudi predstavniki potrjenih kandidatnih list. Sejam volilne komisije sme prisostovati tudi okrajni glavar ali pa njegov zastopnik.

Okrajni zastop (cestni odbor) vodi stalen seznam volilnih upravičencev za okrajni zastop (članov občinskih zastopov). Ako se volitve razpišejo, se seznam volilcev razpoloži v uradu okrajnega zastopa 14 dni vsakomur na vpogled, kar je treba objaviti na uradni deski. Popravke morebitnih napak v seznamu volilcev izvrši okrajni cestni odbor po poročilih, ki jih je dobil od posameznih občin. Popravke v seznamu volilcev smejo pisмено ali ustmeno zahtevati v času razpoložitve in še tri dni pozneje vsi oni, ki imajo pasivno volilno pravico, to je, ki morejo biti izvoljeni. O teh zahtevah razpravlja volilna komisija ter sklene tekom 3 dni po vložitvi zahteve, ali se izvrši popravek v seznamu volilcev ali ne. O svoji odločbi obvesti takoj zahtevnika, ki se lahko tekom treh dni pritoži na okrajnega glavarja. Ta odloča o pritožbi končno veljavno. O svojem odloku obvesti tekom 10 dni zahtevnika in okrajni zastop, ki spravi seznime volilcev v sklad z odloč-

bo okrajnega glavarja. Tako potrjene in pravomočne seznime volilcev je treba javno razgrniti in razgrnitve objaviti.

Volitve v okrajne zastope razpiše na predlog oblastnega odbora pristojni okrajni glavar. Volitve se vršijo na podlagi sorazmernega zastopstva po obveznih kandidatnih listah. Za te volitve se uporabljajo določila zakona o oblastni in sreski samoupravi, ako ta uredba ne odloča kaj drugega.

Na vsaki kandidatni listi je treba označiti ime, priimek, poklic in bivališče predlaganih kandidatov, ki jih mora biti toliko, kolikor jih je voliti za okraj; razen tega na isti način toliko namestnikov, kolikor je kandidatov. Prvo navedeni na kandidatni listi je nosilec in predstavnik liste. Kandidatne liste se vlagajo pri volilni komisiji tekom osem dni po razgrnitvi pravomočnega seznama volilcev. Podpisati jih mora vsaj toliko volilnih upravičencev, kolikor je voliti odbornikov in namestnikov; pri tem veljajo tudi podpisi kandidatov in namestnikov. Z izvirnimi listami morajo predlagatelji predložiti še po pet prepisov kandidatnih list, toda brez imen predlagateljev. Za kandidatne liste in njih prepise se morajo uporabljati uradno izdani in z uradnim pečatom opremljeni obrazci. Volilna komisija ugotovi tekom treh dni po vložitvi, ali odgovarja kandidatna lista predpisom te uredbe, nato jo predloži s svojim mnenjem okrajnemu glavarju. Ta mora tekom 5 dni listo potrditi ali pa zahtevati njeno izpopolnitev ali popravo. Rok za popravo liste ne sme trajati manj kakor 5 in ne več kakor 8 dni. O odobritvi ali zavrnitvi kandidatne liste obvesti okrajni glavar predlagatelja vsaj 14 dni pred dnem volitve. Potrjene kandidatne liste mora okrajni cestni odbor objaviti na uradni deski in v oblastnem uradnem listu vsaj 10 dni pred volitvami.

Glasovanje in razdelitev mandatorov.

Volitev se izvrši z glasovnicami, ki jih pripravi in pošlje posameznim občinam okrajni cestni odbor, in sicer na sledeči način: Vsak župan mora sklicati na dan volitev sejo občinskega odbora. Udeležba je obvezna. Proti neopravičeno izostalemu izreče volilna komisija denarno globo od 50 do 500 Din, ki se steka v občinski

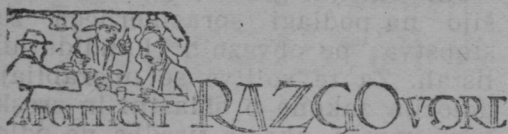
ubožni sklad. Na dnevni red mora staviti, ako ne kot edino, pa vendar kot prvo točko volitev v okrajni zastop. Predno ta točka ni rešena, se ne sme o ničemer drugem razpravljati, tudi ni dopustna pred volitvijo nikaka debata ali razprava o katerikoli predmetu. Župan ali po njem določen občinski odbornik porazdeli vsakemu občinskemu odborniku in tudi županu po eno uradno glasovnico. Volilec zapiše na glasovnico ime nosilca one kandidatne liste, katero hoče voliti. Nato pokliče župan vsakega volilca in ga pozove, da mu odda svojo glasovnico. Ime glasovalcev se vpiše v poseben zapisnik, glasovnice pa se zbirajo v posebni posodi. Ko so župan in vsi navzoči odborniki oddali svoj glas, se ugotovi iz zapisnika število oddanih glasov in se preštejejo glasovnice.

Oboje se ugotovi v zapisniku. Nato se odprejo posamezne glasovnice in se zabeleži v zapisniku, koliko glasov je dobila posamezna kandidatna lista. Zapisnik, kandidatne liste ter oddane glasovnice se zapečatijo ter se odpošljejo še na dan volitev ali priporočeno po pošti ali po odposlancu okrajnemu cestnemu odboru.

Ko so došli vsi volilni spisi, najpozneje 7 dni potem, ko so bile volitve končane, se sestane volilna komisija pri okrajnem cestnem odboru ter razdeli mandate po členu 44. zakona o oblastni in sreski samoupravi, ki se tako glasi: »Skupno število glasov se razdeli s številom članov oblastne skupščine, ki spada na to volilno edinico (v tem slučaju s številom članov okrajnega zastopa). Dobljeno število se vzame za količnik. Kandidatne liste, ki niso dobile niti

toliko glasov, da ne znaša njih število dveh tretjin volilnega količnika, se ne vpoštevajo pri razdelitvi članov oblastne skupščine. Z ostalimi listami, ali pa, če nima nobena lista celega količnika, z vsemi listami, se izvrši izračun tako-le: Skupno število glasov, ki ga je dobila vsaka lista, se razdeli z 1, potem z 2 itd. in naposled s številko, ki ustreza številu članov oblastne skupščine, kolikor jih je voliti v dotični volilni edinici. Od delitvenih izidov z vseh list, dobljenih s takim deljenjem, se izloči skupaj toliko največjih, kolikor je v dotični volilni edinici voliti članov oblastne skupščine. Vsaki listi pripade toliko članskih mest, kolikor je na ta način izločenih njenih največjih delitvenih izidov.«

*

»V Zagrebu sem bil«, tako je pričel razgovor naš znanec gospodar med prijatelji, ki so se sestali v predmestni gostilni, predno so se odpeljali domov.

»No, kaj pa si vse videl?«

»Veste, možje! Zagreb ni več to, kar je bil svoj čas! V Zagrebu so bili preje zelo gostoljubni in prijazni ljudje, lahko si vse prodal, vse kupil, in nihče te ni žalil, si govoril jezik, kateriga si hotel. In če je prišel kak znamenitejši tujec, so ga sprejeli kar najbolj slovesno. Zdaj pa se obnašajo nekateri kričači po Zagrebu, da zastonj trdijo listi o tem mestu, da je še evropsko, ker po obnašanju teh najetih kričačev je Zagreb padel v vrsto najbolj zdivjanih mest.«

»Pa menda vendar nisi bil tepen«, so ga začeli tovariši dražiti.

»Tepen ravno nisem bil, a dosti mi manjkalo. Samo »Slovenca« sem zahteval, pa so že planili po meni! Na trgu sem slovensko govoril, a so me gledali po strani, samo na moj denar so še verovali, pa so ga radi jemali. Hujše kot meni se je godilo drugim! Ta dan se je pripeljal vlak ruskih kozakov, ki so hoteli v Zagrebu nastopiti. Imeli so seboj svojo rusko zastavo. Zagrebški kričači so jih napadli, misleč menda, da so srbska vojska, pa so jim raztrgali njihovo zastavo. Seve je šel o tem škandalu glas po vsej Evropi. In Zagreb stoji tu kot mesto, kjer najeti ljudje napadajo slovanske goste. — Podobno se je skoro iste dni zgodilo nekemu znamenitemu svetovnemu igralcu Petroviču. V Zagreb so ga povabili, ko je prišel, so ga izžvižgali in je moral kar oditi. Trezni Zagrebčani se že sramujejo, da ima v Zagrebu danes poulična druhal, najeta od radičevcev in pribičevičevcev, pravico, delati tako sramoto glavnemu mestu Hrvaške.«

»Pa zakaj taka zdivjanost«, je povprašal župan, »nekaj jih mora zelo jeziti!«

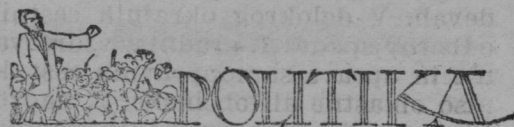
»Imaš prav, nekaj jih zelo jezi! Jezi jih, da se jim ne posreči vreči sedanje vlade na ta način, da bi jo Pribičević dobil v svoje roke! Samo to jih jezi, da so surovi in vsak, še tako olikan pozdrav zavrnejo in zasmehujejo. Zda je bil vseslovanski zlet Sokolov v Splitu. Bilo je polno gostov iz drugih držav. Pribičevićevi Sokoli in radičevci niso bili zraven. Dr. Korošec je goste iz drugih držav in odlične može domače države v imenu vlade pozdravil, ker se to tako spodobi. Pa so začeli suroveži po svojih zagrebških listih čečkatati, da dr. Korošec — pozdravlja! Če ne bi, bi seveda pisali, da dr. Korošec ne pozna olike, ne ve, kaj je kot predsednik vlade dolžan storiti in tako naprej. Bo menda res najbolje tako napraviti, kakor da ti ljudje ne žive na svetu, nič se zmeniti za nje, naj kričijo in vpijejo in delajo, kar hočejo!«

»Zdaj bodo začeli z bojkotom, pravijo. Kaj pa je to za ena pošast?«, je vprašal šaljivec, ki ni poznal te čudne tujke. »To najbrže pomeni, da bo o j toliko časa, dokler ne bodo radičevci in pribičevičevci čisto v kotu, to je menda bojkot!«

»No, bojkot je nekaj drugega. To je res tuja beseda in pomeni ravnanje, da ne maraš ničesar od tistega, ki ga bojkotiraš. Recimo bojkot proti kakemu trgovcu. Nihče ne gre tja kupiti, nihče se ne zmeni zanj, mu ne odgovarja na vprašanja niti na pozdrave. To je bojkot. In to hočejo sedaj radičevci izvesti. Proti Srbom in Hrvatom tega sploh ne bodo mogli, ker bi pri tem bila Hrvaška najbolj udarjena. Pač pa skušajo to povzročiti po Hrvaškem. Prvi bojkot so proglasili — cerkvam! To se vidi, kaj da hočejo. Namesto Boga in Matere božje ter svetnikov bi naj menda Radičevo podobo postavili na oltar, namesto evangelija pa mogoče kako »čistoverno Domovino« brali! Ta način političnega boja kaže, da se njihove vrste krhajo! Čemu sicer to nasilje! Tudi v vojski je bilo tako! Če so šli vojaki sami naprej, ni bilo treba oficirjem stati zadaj s samokresji, da ni upal nihče nazaj! In tako je pri radičevcih. Ta bojkot kaže, da se bo-

jijo za svoje, ki jim uhajajo posebno v Hrvaško ljudsko stranko, zato je treba te »ubežnike« prestrašiti.«

»Kaj pa, če bi tudi mi pričeli z bojkotom«, je dejal župan. »Nasprotno časopisje bojkotirajmo! Ne naročajmo ga! Ne berimo ga! Odsvetujmo ga vsakemu! Ne hodimo v prostore, kjer visi! Ta bojkot je upravičen, da ga začnemo na celi črti vršiti. Za zimo naj bo ta boj dokončan! In na izpraznjena mesta vpostavimo »Slov. Gospodarja!«

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada zahteva — delo! Vlada je pozvala vse skupščinske odbore, da ta teden zborujejo. Teh sej se seveda radičevci in pribičevičevci ne udeležujejo. Odseki pripravljajo nove zakone in odredbe.

Radičevci grozijo in se — bojijo! Radičevci in demokrati so se spozaabili tako daleč, da so proglasili bojkot vsega, kar ni hrvaško. Seveda so treznejši takoj uvideli, da se zna zgotiti tudi to, da se od druge strani — proglasi bojkot vsega, kar je hrvaško. Radičevci so s tem Hrvaški napravili zelo slabo uslugo. Ker pa je proglašanje in izvajanje takega bojkota kaznjivo, je vlada podvzela vse potrebne odredbe v tej smeri, da se bodo radičevci s tem proglasom samo osmešili pred svetom in doma. Zdaj se seveda bojijo teh odredb in vpijejo, da se pripravlja nasilje.

Nepotrebno govoričenje. Nekateri hrvaški in srbski politični listi še vedno prinašajo dolgovezne razprave o tem, ali se je hotelo Hrvaško odrezati od države ali ne. Ker te stvari sploh nihče ni resno mislil in je to govoričenje le posledica gostobesednosti in istočasno nedelavnosti teh politikov, danes nihče več teh razprav ne vzame kot upoštevanja vredne. Pri tem vsem je prišlo na dan eno, kar je pa zelo zanimivo. Pribičević sam je priznal, da je v oni usodni noči imel dr. Korošec edino pravilno stališče. Če

celo tak nasprotnik dr. Korošca, kot je Pribičević, to prizna, potem vemo, kako pravilno dela in vlada g. dr. A. Korošec.

Poročilo iz Nemčije. Naša država je prejela zelo ugodno posojilo iz — Nemčije in sicer v vrednosti do 100 milijonov mark, to je skoro poldrugo milijardo dinarjev. Posojilo je ugodno, obresti znašajo 7%. Izplačalo se bo v dobavah, ki jih država potrebuje za razna javna dela.

Usoda radikalne stranke se odločuje te dni, ko je med Vukičevićem in glavnim odborom radikalne stranke prišlo do javnega obračunavanja. Preteklo soboto se je vršila seja v klubu radikalnem, kakor tudi v glavnem odboru. Od obeh strani se je povdarjalo, da naj se preide preko osebnih vprašanj na delo, da se narodna radikalna stranka ohrani enotna. — Usoda vlade ni odvisna od usode radikalne stranke, oziroma od izidov tega notranjega trenja, ker so vse skupine podale izjavo, da podpirajo vlado dr. Korošca.

Kaj bi bilo najbolj potrebno naši državi! Naši državi je danes najbolj potrebno, da se izpremeni ustava in kar zadeva narodne skupščine v tem smislu, da se politična vprašanja ločijo od gospodarskih. Treba je torej pred vsem, da se izpremeni sedanji zakonodajni sistem in da se vpelje poleg politične zbornice še gospodarska zbornica, kakor je to na Angleškem, ali kakor smo svoj čas imeli na Dunaju parlament in gosposko zbornico, samo da bi sedaj druga zbornica bila zbornica strokovnjakov in resnih delavcev. Potem bi politični boji ne ovirali gospodarskega napredka države v tolikem kot se to danes godi.

★

V DRUGIH DRŽAVAH.

Fašizem na vrhuncu. Mussolinijevo nasilje nad vsako svobodo v Italiji je ugasnilo zadnje sledi ljudskega svobodnega odločanja ter uvedlo kot edino zakonodajno moč — fašistično komando. Tam ne bodo več volili poslancev v skupščino, ampak jih bo fašistični veliki svet — imenoval. Tam ne bo več kralj o čem odločal, podpisoval bo še, zaradi lepšega, odločal pa bo fašistični veliki svet o vsakem zakonu, ki izide, o vsaki odredbi vlade in posameznih ministrov. Tajnik fašistične stranke se udeležuje sej ministrskega sveta itd. itd. Torej ne le Slovenci in Nemci, ampak tudi Italijani, ki niso fašisti, ne uživajo v Italiji več nobene svobode, zaslombe in pravice. Posebno proti Slovincem se kaže fašizem kot skrajno sovražna. Ustavljene so vsi slovenski politični listi, organizacije razpuščene, voditelji v nevarnosti, da jih zapro. Zakaj raste to nasilje do norosti? Raste zato, ker se je rodil — strah, da pade nasilnik Mussolini. Zato je bilo treba še tega, da je danes fašizem nad kraljem in vlado in nad — lastnim narodom nasilnik!

Anglija za Balkan. Angleška vlada si zadnji čas zelo prizadeva, da spravi

vi balkanske države v neko medsebojno prijateljsko zvezo. Znano je, kako je Bolgarsko opozorila, naj pazi na red ob meji z Jugoslavijo. In bolgarska vlada je sedaj odstavila vse uradništvo ob jugoslovanski meji ter nastavila drugo, poštenejšo. Se daj zahteva podobno tudi od Grške in Rumunije, da čimprej pristopita k sklenitvi balkanske zveze. Seveda Angleška tega ne dela le iz idealnega stališča, da bi bil mir na Balkanu, a pač pa radi tega, ker ima pripravljen denar za posojilo balkanskim državam, pa ga hoče varno naložiti.

Grška in Italija sta sklenili prijateljsko pogodbo, ki je podobna oni, ki je med našo in italijansko državo. Venizelos je zelo prebrisan diplomat in bo ob tej priliki gotovo kaj izbil za Grško.

Tudi na Češkem poslanci razbijajo Pohujšanje radičevcev in pribičevcev se hitro širi. Njihovo surovost pri skupščinskih sejah so začeli posnemati komunisti in socialisti v Pragi. Pri seji dne 22. t. m. so ti poslanci napravili v skupščini strašen kraval, vpitje, kričanje in razbijanje je bilo tako glasno, da so ljudje na ulici postajali in se spraševali, ali je ta palača parlament ali norišnica. Konečno so razblili predsednikovo mizo in polomili vse stole, raztrgali knjige, razmetali tintnike itd. Seja trajala celo noč, kar jih je utrudilo, da so bili proti jutru mirnejši. Sklepalo se je o socialnem zavarovanju, ki so si ga komunisti preveč boljševisko zamišljali, pa ga trezni ljudje niso mogli sprejeti.

Kaj hočejo Avstrijci? Politična napetost v Avstriji raste vedno bolj. Vzrok je proslava 7. oktobra, to je: proslava revolucije. Vse politične stranke hočejo ta dan v Dunajskem Novem mestu zborovati. Ker se najbolj pripravljata Heimwehr in Schutzbund, ki imata oborožene člane, je pričakovati dejanskih spopadov. Nobena od organizacij pa ne pusti, da bi šla v kak drug kraj. Pričakuje se, da bo ta dan došlo do 200 tisoč ljudi v Dunajsko Novo mesto, kjer se bodo gotovo spopadli. Kaj hočejo s tem spopadom doseči, se ne more trditi, ker to ni navadna manifestacija.

Po podpisu pogodbe za mir — oboroževanje! S kako slovesnostjo so podpisovale velike države Kellogovo pogodbo za mir. Zdaj pa prihaja na dan, kako so se pa v posebnih pogodbah dogovorile zaradi oboroževanja. Amerika se je tudi izjavila proti razorožitvi. Francija in Anglija imata v tej zadevi dogovor, druge države se ne drže nobenih mej. Garancijo miru vidimo zato vse drugod kot diplomati. Vidimo jo le v narodih samih, ki jih mora prekvasiti duh medsebojnega bratstva!

Za slovensko slovo zoper razdiralno politiko slovenskih radičevskih sužnjev!

ZA NEDELJO Velika milost.

Eno največjih dobrot je izkazal Kristus človeškim dušam, ko jim je z nadzemeljsko oblastjo in gotovostjo govoril: »Pojdi v miru, odpuščeni so ti tvoji grehi.« Kako teži dušo človekovo zavest greha, ko si mora reči: »Kršil sem velik in svet red, veliko krivdo nosim na sebi, moral bom dati odgovor o tem svojem koraku pri Onem, ki čuva nad tem svetim redom, moral bom nositi posledice za ta svoj korak.« Kak balzam je pač bil za obtožene, nesrečne duše, ko jim je Kristus govoril: »Odpuščeni so ti tvoji grehi. Nimaš več te krivde, izbrisane so posledice za tvoj korak.«

Odkar je govoril Kristus te milosti polne besede, uživa to neizrečeno dobroto ves svet. Ko je vstal Gospod kot zmagovalec nad grehom iz groba, je dal apostolom in njihovim naslednikom sv. Duha, da lahko govorijo z močjo sv. Duha tudi oni z nebeško oblastjo: »Odvežem te tvojih grehov.« Z nebeško oblastjo, saj je rekel: »Katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni, katerim jih zadržite, so jim zadržani.« Tako je postavil zakrament sv. pokore, tisti zakrament, ki naj bi pral iz naših duš temne madeže, ki naj bi napravljali mir med nami in Bogom, ki naj bi nas rešil tiste grozne posledice, ki bi jo morali nositi za naše grehe vso večnost.

A čudno, kako je ta Kristusova milost nekaterim tako težka, kolikokrat lahko slišite zabavljanje nad to usta novo, kolikokrat blatenje in sramotenje sv. spovedi. Lahko slišite govoriti: »Kaj bom hodil k spovedi, spoved so si duhovniki izmislili.« Najbolj pametni med temi celo vedo, kdaj se je to zgodilo, vedo, da je to napravljen leta 1215 na 4. lateranskem cerkvenem zboru papež Inocenc III. Res je dal ta cerkveni zbor 4. cerkveno zapoved, ki jo poznate iz katekizma: »Spovej se svojih grehov vsaj enkrat na leto in ob veliki noči sprejmi sv. R. Telo.« S to cerkveno zapovedjo pa cerkveni zbor ni vpeljal sv. spovedi. Ali bi bilo to mogoče? Kaj mislite, da bi si bili dali zapovedati čisto na novo ljudje tako reč, kakor je spoved. Ali bi se ne bili dvignili verniki povsod in ugovarjali proti temu? A zgodovina o kakih ugovorih čisto nič ne pripoveduje. Je pa tudi čisto umljivo, da takih ugovorov ni bilo. Cerkev je takrat samo odločila, da se mora vsak, ki še hoče veljati za živega uda Cerkve, spovedati vsaj enkrat na leto. Spoved pa je obstojala že vsa krščanska stoletja poprej. Mi lahko gremo od leta 1215 nazaj skozi vsa krščanska stoletja, v vseh imamo zgodovinske dokaze, da je spoved takrat že bila in sicer še veliko strožja ko sedaj, da so se morali nekaterih grehov celo javno izpovedovati, in so morali delati za nje očitno pokoro po več let ali celo življenje. Naj

navedem le nekatere teh dokazov. Cerkvni pisatelj Tertulijan, ki je umrl 220 po Kr. r., piše: »Priznajte svoje grehe, dokler živite, dokler še lahko dobite odvezo!« Tudi sv. Klemen rimski, ki je bil papež od l. 92 do 101 po Kr., piše v svojih spisih o spovedi kakor o stvari, ki je splošno znana. Govori o spovedi pa tudi sv. pismo samo, ko lahko citate v Delih apostolskih v 19. poglavju, 18. vrsti: »Mnogo vernikov je prihajalo, da so se spovedovali in odkrivali svoja dejanja.« Ne, ni vpeljal sv. spovedi papež Inocenc III. leta 1215, spovedovali so se že prvi kristjani, ker so vedeli, da temelji spoved na besedah Kristusovih: »Katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni, katerim jih zadržite, so jim zadržani.« Zavedali so se, da so grehi odpuščeni le onemu, ki mu jih odpustijo apostoli, — spoznavali pa so tudi, da si morejo apostoli ustvariti sodbo, kdo je odpuščanje vreden in kdo ne, le tako, da verniki v odkriti spovedi razodejejo svojo dušno stanje.

Slišite tudi lahko: »Zakaj bi moral odkriti svoje grehe ravno duhovniku, ki je človek in morebiti grešnik kakor jaz, jaz to lahko z Bogom sam opravi.« Lahko bi z Bogom samim opravil, če bi bil Bog s tem zadovoljen in bi bil Bog tako odločil. A mi, ki smo grešili in med nami in Bogom napravili prepad, vendar ne moremo Bogu zapovedovati, kako se hočemo spraviti z njim. Bog bi lahko zato določil mnogo potov. A sv. evangelij čisto jasno dokazuje, da gre po Kristusovi naredbi ta pot k Bogu preko apostolov in njihovih naslednikov in če Bog ravno to pot zahteva, se je moramo pač držati. Res je včasih hudo in težko pred drugim človekom priznati, česar se človek pred samim seboj sramuje, kar bi rad izbrisal in prikril tako, da nikdar ne bi zagledalo belega dneva. A reči moramo, da nam je hotel Bog s spovedjo naložiti že nekaj pokore in kazni za naše grehe: če smo se dvigali z grehi nad Boga in smo se hoteli otresti njegove oblasti, se moramo v spovedi pa zato ponizati pred človekom.

Sicer je pa že v človeški naravi, da hoče to, kar ga v duši teži in vznemirja, razodeti drugemu, da se tako olajša in da hoče v taki veliki stvari, kakor je odločitev o večnem zveličanju ali večnem pogubljenju, imeti zagotovilo, na katero se lahko zane. Vse to pa mu daje spoved in odveza, ki jo prejme po pravilno opravljeni spovedi. Zato pa tudi vidimo, kako resni drugoverci, n. pr. protestanti, ki jim je Luter odpravil spoved, češ, da jih hoče oprostiti neznosnega bremena, zopet želijo in zahtevajo spoved nazaj, kako postajajo katoličani, samo zato, da bi se lahko spovedali, da bi si lahko olajšali dušo, da bi lahko enkrat slišali veliko besedo: »Odvežem te tvojih grehov. Pojdi v miru!«

Tako je s spovedjo, tako resni in plemeniti ljudje mislijo in sodijo o spovedi. Zabavljajo in sramotijo sv. spoved navadno samo oni, ki ne bi

radi pustili svojega grešnega življenja, ki so jim strasti ljubše ko Bog in duša.

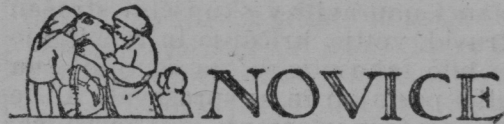
*

Katoliško življenje in delovanje. Letošnje poletje je bilo po svetu veliko kongresov in zborovanj, ki so bile sijajne manifestacije katoliškega prepričanja, katere so pa tudi hotele podati katoličanom smernice za bodoče delovanje. Najveličastnejši je bil svetovni evharistični kongres v mestu Sidney v Avstraliji v prvem tednu meseca septembra. Nemški katoličani so imeli svoj letošnji »katoliški dan« v Magdeburgu. Pri zborovanjih tega dneva se je zlasti povdarjalo: »Če hočemo mi katoličani pridobiti za katoliško resnico in tako svetu koristiti, moramo se najpoprej potruditi za resnično katoliško življenje pri samem sebi. Avstrijski katoličani so imeli svoje veliko zborovanje v Feldkirch-u. Tudi na Portugalskem, kjer je bilo s krščanskim prepričanjem in življenjem precej slabo, so imeli letos velik shod v Bra-

ganzi, kjer so se pred vsem navduševali za službo božjo in sv. zakramente, da bi iz njih črpali pravo življenje v Kristusu.

Za katoliško šolo. Katoličani v Severni Ameriki so morali že dolgo opazovati, kako veliko škodo jim v verskem oziru napravljajo skupne šole, v katerih se verouk ne poučuje. Zato je letošnje glavno zborovanje šolskega odbora spomnilo vse katoličane Zjedinjenih držav na določilo škofijskega zbora baltimorskega leta 1884, po katerem mora vsaka župnija imeti svojo versko šolo. Sedaj imajo v celi državi katoličani 10 tisoč katoliških šol z 82.000 učitelji in krog 2.500.000 učenci.

Največje cerkve na svetu. Če vzamemo stolpe poleg, so največje cerkve v Nemčiji. Stolnica v Ulmu ima 162 m visok stolp, v Kölnu 156 m, v Hamburgu 150 m itd. Če pa vzamemo cerkve po obsegu, je največja cerkev sv. Petra v Rimu, v katero gre 54.000 oseb, milanska stolnica ima prostora za 40.000 oseb, Pavlova cerkev v Rimu za 36.000 oseb.

Zadoščenje mariborski duhovščini.

Bo že skoro leto dni, kar je znani socialist Viktor Eržen pisal zoper mariborsko duhovščino, da je streljala na demonstrante, ki so hoteli, da bi Maribor spadal pod Avstrijo. Ker pa te neresnice ni mogel dokazati, je bil seveda obsojen, če tudi se je na vse kriplje zviljal, da bi se izmaknil. Obsodba je za tolik zločin in kakor so obsojeni drugi, bila še itak zelo mila. Sedaj je moral v zapor, da tam odsedi mesec dni zapora. Jezen, da mora v ječo, je grozil, da bo še hujši, ki pride iz ječe. Naj grozi! Saj če ne bo pazil bolj na svoj jezik, bo pa še šel sedet, enkrat bo že videl, da je bolje — pisati resnico!

Duhovniške izpremembe. Prestavljeni so sledeči gospodje kaplani: M. Kozar v Žalec, Peter Pribožič iz Ruš v Muto, Ivan Kodrič z Mute v Turnišče, Franc Jeraj iz Gornje Radgone k Sv. Trojici v Halozah, Leopold Arko iz Žalca v Braslovče, Franc Grobler iz Braslovč k Sv. Petru v Gornjo Radgono.

Poziv našega naročnika — naročnikom! Ne bodite hudi name, da se oglašam! V čast si štejem, da dobavljam »Slovenskega Gospodarja« že deset let. Bil sem naročen na ta list še na bojišču ob Piavi. Ob desetletnici vem ceniti, kaj je dober list. On me pouči o vsem sproti, on mi pove, kaj je novega, kaj je gospodarsko koristnega, kaj je v državi posebnega, sploh o vsem, kar je potrebnega. Danes ob desetletnici se Vam zahvaljujem ter Vam kličem: Naj živi še »Slovenski Gospodar«! Pozdravljam vse naročnike tega lista, da bi se vsi oglasili ob tej desetletnici z novimi naročniki! Vsem naročnikom zaklikujem: Ostanite zvesti naročniki in

pridobivajte nove! To delo za naš »Slovenski Gospodar« je sedaj najvažnejše politično delo! Pozdravljeni! — Anton Vrečer iz celjske okol.

Opozorilo delojemalcem in delodajalcem. Ker je ministrstvo za pošto in brzojav odločilo, da so javne borze dela, njihove podružnice in ekspoziture poštne proste le v medsebojnem in uradnem prometu, podpisani ne bo sprejemal nobenih nezadostno frankiranih dopisov, zlasti pa ne bo odgovarjal nikomur, ki ni za odgovor priložil znamk. Nadalje se interesenté opozarja, da obsega delokrog podpisane podružnice do nadaljnjega sledeče sreze: Celje, Laško, Brežice, Šmarje pri Jelšah, Gornjigrad in Slovenjgradec. Kraji iz ostalih srezov ljubljanske in mariborske oblasti spadajo v področje javne borze dela v Ljubljani, oziroma podružnice v Mariboru, zato prijav, naročil, dopisov, predlogov in pritožb iz krajev izven svojega področja podpisana podružnica ne bo vpoštevala. Delojemalcem in delodajalcem se priporoča, da to pri dopisovanju z borzami dela v lastnem interesu vpoštevajo. — Podružnica javne borze dela v Celju.

Splavarji na Dravi, pozor! Vsled delne regulacije Drave pri Ptuj in zgrajenih odbijačev na desnem bregu Drave se najsilnejši tok vode spreminja ter se premika proti sredini struge. Ker se je zgodilo že več nesreč in več splavov razbilo, opozarjamo splavarje na to stanje ter jim priporočamo, da svoje splave zgradijo manjše in krajše in da so zelo previdni pri lesenem dravskem mostu v Ptuj ter naj tirajo splave proti sredini struge in plovejo pod mostom pri srednjih odprtinah, kjer je v sredini mosta postavljen visok lesen križ. Kdor hoče biti o stanju vode in toka dobro informiran, naj se obrne na hidrotehnični oddelek v Ptuj, ki da vsakršna pojasnila.

Iz uredništva: Ker je g. Januš Golec odšel na svoj redni dopust, ga nadomestuje za čas dopusta Franc Hrastelj v Mariboru, Koroška c. 5.

Obvestilo gg. duhovnikom, ki naročajo officium in hon. s. Theresiae S. Inf. od Tiskarne sv. Cirila! Tiskarna je vse tiskovine izročila škofijski pisarni, ki jih bo sama razposlala.

Častnim občanom je imenovala občina Loke pri Planini štiri svoje odlične občane in sicer: mil. g. Franca Tovornik, arhidijakona v Konjicah; preč. g. Konrada Šesko, župnika pri Sv. Ani v Slov. gor.; preč. g. Franca Jazbinšek, župnika pri Sv. Trojici v Halozah; velesp. g. dr. Ivana Gračnar, ravnatelja oblastnega odbora v Mariboru.

Povodenj v Mariboru in okolici. Mariborčani ne pomnijo takega naliva kot je bil preteklo soboto popoldne. V četrte ure je bilo mesto v vodi. Voda je v potokih tekla po ulicah, udrila v kleti in nižje stoječa stanovanja. Trije ribniki so oddali velike množine vode, ki je zalila mesto ob kolodvoru. Ves promet se je ustavil. tudi avtobusi niso mogli dalje. Rešilni oddelek je bil klican na vse strani, naj pošlje črpalke, da spravijo vodo iz stanovanj in kleti. Silnemu dežju, ki ga je vihar ni veter od severa butal ob mariborske hiše in strehe, se je pridružila še toča. Strah vinogradnikov je bil tu. Hvala Bogu, da je ni bilo veliko. — Vihar ni segel daleč proč iz Maribora, le Pesnica je prišla z zelo veliko vodo in je tudi poplavlila.

Prvi sneg na Pohorju. Po sobotnem viharju je nenadoma nastalo hladno. V nedeljo se je zjasnilo vsaj toliko, da smo videli — snega na Pohorju. In nato zopet dež. Vremenski preroki pa pravijo, da bomo imeli izredno lep oktober! Da le ne bi to deževje sedaj preveč škodilo!

Toča. V soboto, dne 22. septembra, proti večeru je med velikim neurjem padala po nekod tudi toča. Tako je toča hudo oškodovala vinograde pri Sv. Petru niže Maribora. Tudi ajda, proso in sadje je po nekod močno trpelo. Največ škode je na vinogradih. Grozdje že vsled neprestanega deževja in nalirov v Slovenskih goricah močno gnije. Toča pa je na nekaterih krajih uničila v soboto grozdje tako, da morajo takoj pričeti s trgatvijo.

Liberalni tabor v Žalcu. Ko so katoliške organizacije pripravljale veličastno svojo manifestacijo v Žalcu za dne 15. julija, so naši nasprotniki iz KDK pretili, da bodo na isti dan organizirali v Žalcu svoj tabor. Prišel je 15. julij in liberalnega tabora ni bilo. Pač pa se je vršil tabor slov. katoliškega ljudstva, ki je ta dan s slovesno zaobljubo udarilo smrtni pečat slovenski sramoti, ki jo predstavlja liberalni tisk. Liberalni kolovodje so nato tolažili svoje verne z 8. septembrom, češ, takrat bo pa naš tabor. In je prišel 8. september zopet brez liberalnega tabora. Savinjski liberalni generali so se raje pečali s hmeljsko kupčijo in z beganjem našega ljudstva z napačnimi podatki s

PRESELITEV!

Spodnještajerska ljudska posojilnica r. z. z n. z. v Mariboru se je preselila iz svojih dosedanjih prostorov iz Stolne ulice v lastno hišo v Gosposki ulici. Vhod v posojilnico je iz Gosposke ulice in iz ulice 10. oktobra. — Spodnještajerska ljudska posojilnica daje za vloge najugodnejše obresti, **sedaj 6⁰/₀ in 7¹/₂ /**, posojila pa daje pod najugodnejšimi pogoji, zato se cenj. občinstvu na tem novem mestu toplo priporoča.

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA POSOJILNICA V MARIBORU
r. z. z n. z.

hmeljskih tržišč. Sedaj so si izbrali končno 14. oktober za dan, ko naj bi liberalna vojska prišla v Žalec. Že naprej vemo, kako bo ta tabor izgledal. Ker seveda v dolini še zdaleka nimajo ljudi, ki bi bili voljni posecati liberalni cirkus, jih bodo pripeljali od drugod. Če jih pa ne bodo pripeljali, jih pa bodo v svojem tisku naštel na tisoče. In kaj bodo povedali? Pucelj in dr. Novačan bosta rekla, da je slovenska pravda v boju za radičevsko svobodno hrvatsko državo, a Kramer in Urek pa, da je v narodnem edinstvu. Prva dva morata tako govoriti, ker ju drugače naženejo Zagrebčani, druga dva, ker sta navdušena Sokola in so Sokoli na Mali Šmaren na Kosovem slovesno prisegli zvestobo narodnemu edinstvu. In bodo liberalni verniki verjeli enim kot drugim, jo nato zavili k Piklu in se tolažili z dobrim njegovim vinom. Nak, naš resnično slovenski človek se zgraža nad možnostjo, da si taki sami v sebi razklani ljudje še upajo priti med slovenske ljudi in iz njih briti norce. Ne bomo se zato čudili, če bodo KDK-arji dne 14. oktobra doživeli v Žalcu polom, ako seveda ne bodo zopet predstavili svojega tabora na praznik sv. »nikoli«.

Pazite na otroke! Dne 20. t. m. se je pripetila pri posestniku Francu Knez, p. d. Gornji Kotnik, v Razboru pri Slovenjgradcu velika nesreča. Triletni fantek, sin od bratranca omenjenega posestnika, je pri maširanju ovsa prišel nevidno med strojem in vitelnom do jermenov, kateri so ga potegnili za obleko k sebi in ga je začelo navijati, tako da je vsega navilo in ga smrtno nevarno ranilo. Še tisti večer so ga prepeljali v slovenjgraško bolnico. Ali bo popolnoma okreval, je le prav malo upanja. Na isti način se je pripetilo pred dve letoma tudi sami gospodinji, ki pa so jo v slovenjgraški bolnici popolnoma ozdravili, za kar gre vsa zahvala g. dr. Železnikarju. Pazite pri mlačvi, ker pač nikdar ni dosti previdnosti!

Vlomilska tolpa v Celju. V noči od sobote na nedeljo, dne 23. t. m., je vlomila zelo prefrigana tolpa tatov v delavnico krojača Ornažena in odnesla blaga za 80.000 Din. Prebivalstvo se svari pred nakupom ukradenega blaga! — V naslednji noči so poskušali vlomiti pri Kragerju v Gosposki ulici. Tu pa so jih zapazili in pregnali.

V interesu vsega prebivalstva je, da se vlomilci čimpreje najdejo.

Pritožbe nad ljutomersko pošto. Prejeli smo od naročnikov pritožbo, da se jim je št. 36 »Gospodarja« dostavila šele pondeljek, oziroma sredo po onem četrtku, ko je izšel. Nam je to nerazumljivo, ker je moral biti »Gospodar« v petek, najpozneje pa v soboto v Ljutomeru. Prosimo zato, da se »Slovenski Gospodar« dostavlja redno!

Italijanski špijon v Mariboru? Preteklo nedeljo so aretirali v neki mariborski restavraciji Jožefa Kukavica, ki je italijanski državljani in je z italijansko zastavo izzival goste. Takoj so se raznesle govorice, da je italijanski špijon. Špijoni pa navadno ne kažejo svojih zastav.

3000 ljudi v ognju! Eden najgroznejših požarov zadnjega časa je gotovo bil ta v nedeljo večer v glavnem mestu Španije, v Madridu. V sredini mesta je bilo glavno gledališče. Vršila se je prva predstava po počitnicah. Ljudi je bilo pri tej predstavi 3110. Kmalu po 9. uri, po prvem dejanju predstave, je planil iz odra — ogenj! Gorele so kulise. Ker je imelo gledališče lesene balkone, lože itd., se je plamen kmalu vsega inventarja oprijel. Ljudi je prevzel grozen strah, bili so sredi ognja in dima. Vse je navalilo proti izhodom, ki so bili kmalu zamašeni. Iz galerij so ljudje kar skakali v dvorano na gledalce. Jok, vpitje, na stotine v strahu znorelih ljudi, drugi v divji in brezobzirni borbi za izhod, zadnji vzkliki pohojenih otrok, vmes pa prasketanje ognja, ki je že iz vseh sten silil v dvorano in obžigal ljudi — to je moral biti grozen prizor! Rešilo se jih je le malo, večina je zgorela. Nad 1000 gotovo. Nad 1000 ljudi je ranjenih ali obžganih. — Ko je bil ogenj v najhujšem divjanju, je nastal silen veter ter ponesel plamen od gledališča še na sosednja poslopja. Okrog polnoči je gorelo že okrog 15 palač ob gledališču. Gasilci in vojaštvo je gasilo z vso neumornostjo, toda še le drugi dan se je posrečilo ogenj omejiti in pogasiti. Zdaj se je začelo prežalostno delo na pogorišču. Družine, katerih člani se niso rešili iz gledališča, so obupane iskale, kje bi našli svojce. Izpod razvalin so izkopali cele kupe ožganih človeških teles, ki jih seveda ni mogoče več spoznati. Izkepavanje bo trajalo več dni. Izko-

pane ostanke so zložili v rakve in teh so 150 po vrsti postavili v madridski stolnici. Veliko pozornost vzbuja čudno naključje, da se je družba otrok rešila izpod razvalin popolnoma nepoškodovana. — Po vsem Madridu je veliko žalovanje. In ves svet govori o tej nesreči, kakor je govoril pred 30 leti o znanem podobnem dunajskem požaru.

Ne le čevljev, tudi železnice bo delal — namreč Bata, ki ima že tudi v Jugoslaviji v vsakem mestu svoje prodajalne. Njegove tovarne so že same zase nekaj posebnega, kako organizirane in kako drži delavce v go tovem rednem življenju. Zdaj pa je poleg tega svojega posla sklenil Bata, da bo delal železnico in sicer iz Prage v Slovaško. Ta železnica bode popolna njegova last, stala bo seveda milijone.

Največji nemški podjetnik — v ječi. Pretekli teden so zaprli v Nemčiji Stinnesa mlajšega, ki je bil po svojem umrlem očetu eden največjih podjetnikov Nemčije. Očitajo mu vse mogoče goljufije.

Ples — vzrok smrti. Te dni je na Dunaju sredi plesanja umrl 25letni Franc Stampfer. Nenadoma se mu je vlila kri iz ust in je padel iz naročja soplesalke na tla, kriknil in — izdihnil. Zdravnik, ki je prišel na lice mesta, je dognal, da je Stampfer umrl zaradi plesanja, ker so mu pljuča in srce odpovedala. Žalostna usoda plesalcev!

Živ človek — iz kovine! V Londonu so otvorili te dni inženersko razstavo. Največje zanimanje vzbuja živ človek iz kovine. Težek je okrog 80 kg, narejen na ta način, da sam vstane, tudi hodi, giblje z roko in glavo in celo govori. Seveda je pa vse skupaj samo »mašina«, brez duha. Posebni električni aparati mu gonijo posamezne dele »telesca« in iz ust mu govori radio-aparat.

Morilec lastnih staršev je neki 16 let stari Artman na Dunaju, ki je pretekli teden umoril očeta in mater, da bi se polastil njihovega denarja ter zavarovalnine. Fant je bil silno razvajan in zapravljen. Starši pa se niso brigali zanj, da bi ga v strahu božjem vzgojili. Družina je bila popolnoma brezverska.

Štirikrat na smrt obsojen — doživel 100 let! To je pač čudna usoda! Te dni je umrl v Ameriki v starosti 101 leta Adam Pascha, dvorni maršal Abdul Hamida, bivšega turškega sultana. Ta sultan je imel navado, da je onemu, ki ga je na smrt obsodil, dal zeleno vrvico okrog vratu. Adam Pascha je že imel tri, toda posrečilo se mu je, da se je izmazal. Dobil je četrto. Zdaj je pred sultanom zbežal v Ameriko, doma pa dal razglasiti, da je skočil v morje. V Ameriki je kmalu vse svoje premoženje zapravil in dedičem ni zapustil prav ničesar drugega kot — one štiri zelene vrvice.

60 litrov svoje krvi je prodal Francoz Briez za zdravljenje v bolnici. Da je zanj precej računal, se razume.

Šolarji
najboljše in najcenejše
čevlje,
obleke,
torbice, 1066
kupimo letos samo pri
R. STERNECKI, CELJE

Ni je pa dal v kratkih rokih, ampak zelo previdno, da ni sam pri tem nič oslabil.

Otroke kradejo! V ameriškem mestu Čikago se je nastanila roparska banda, ki krade otroke milijonarjev in jih potem vrača, če dobi velikanške svote denarja zanje. Policiji se je posrečilo, nekatere od te roparske bande ujeti.

Požar in smrt. V noči od sobote na nedeljo, dne 23. t. m., je gorelo pri Colariču na Hinovicah. Družina Pavloviča je šla pomagat gasiti, a na potu tja je žena Ana Pavlovičeva, ko je zagledala ogenj, padla skup in mrtva obležala.

Planinski koledar za leto 1929 naj si vsi stari in novi naročniki takoj, najkasneje pa do konca septembra, naročijo po dopisnici pri Brunon Rotter, Maribor, Krekova 5.

Poročila SLS.

Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6. Od 24. septembra naprej so uradne ure od 8. do 13. (1.) ure ter od 16. (4.) do 18. (6.) ure.

V Konjicah je bil v nedeljo, 23. t. m. zbor zaupnikov SLS za konjiški okraj. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu jako velika, vsi kraji, tudi oddaljeni kraji na Pohorju, so bili za stopani. Zborovanje je otvoril mč. g. arhidijakon Tovornik, predsedoval pa je g. dr. Macerol. Narodni poslanec g. dr. Hohnjec je poročal o najvažnejših političnih in gospodarskih vprašanjih sedanjega časa. V soglasno in z velikim navdušenjem sprejeti resoluciji je bilo izrečeno popolno odobravanje politike Jugoslov. kluba ter popolno zaupanje poslancu dr. Hohnjcu, osobito še predsedniku vlade dr. Korošču. Nato so se rešila nekafera vprašanja, ki jih stavijo na dnevni red bližajoče se volitve v okr. zastope.

Shod SLS na Vurbergu v nedeljo, dne 23. t. m., se je kljub silno slabemu vremenu uprav obilno obiskan vršil. Na shodu je poročal neumorno delaven član Jugoslov. kluba poslanec Franjo Žebot. Zborovalci so g. poslancu z zanimanjem poslušali, ko nam je obrazložil, kaj je bilo vzrok streljanja v parlamentu. Obrazložil nam je tudi prejšnji davčni sistem, ter sedanji novi davčni zakon, kateri stopi z novim letom v veljavo ter nje ga olajšave, katere bo občutil naš delavec in kmet. Ob koncu shoda je g. predsednik izročil poslancu resolucijo, v kateri zborovalci zahtevajo re-

gulacijo Drave pod Vurbergom in ob enem izrečejo enoglasno zaupnico g. ministrskemu predsedniku dr. Ant. Korošču ter celemu Jugoslov. klubu in oblastnim poslancem.

Shodi poslancu Žebota. V nedeljo, dne 23. t. m., je priredil poslanec Fr. Žebot dva dobro obiskana shoda, prvega pri Sv. Barbari v Slov. g., a drugega na Vurbergu. Ljudstvo povsod izraža zaupanje dr. Korošču in SLS.

Shod SLS v Središču, ki bi se imel vršiti v nedeljo, dne 23. t. m., je prestatavljen na nedeljo, dne 30. t. m. Vrši se po rani sv. maši v Društvenem domu. Poročajo naši narodni in oblastni poslanci. Vsi somišljeniki gotovo pridite!

Shod SLS pri Sv. Jakobu v Sl. gor. se vrši v nedeljo, dne 30. septembra, po rani sv. maši. Govori narodni poslanec Žebot.

Shod SLS pri Kapeli se vrši dne 7. oktobra po rani sv. maši. Govori oblastni poslanec Hrastelj.

Shod SLS v Ljutomeru se vrši dne 14. oktobra po rani sv. maši v dvorani. Govorita oblastna poslanca gg. Rajh in Hrastelj.

Seja širšega okrajnega odbora SLS za okraj Celje—Vransko. V četrtek, dne 20. t. m., se je vršila v Celju seja ožjega in širšega okrajnega odbora SLS, ki je trajala nepretrgoma skoro pet ur in predstavlja po važnosti svojih sklepov ter po resnosti razgovora izredno važno strankarsko politično dejstvo. Seje, ki jo je vodil okrajni načelnik SLS in oblastni poslanec g. prof. Anton Cestnik, se je udeležilo blizu 40 zastopnikov krajevnih organizacij SLS iz vsega prostranega okraja. Po uvodnih besedah okrajnega načelnika je podal tajnik SLS g. Ivo Peršuh zanimivo poročilo o delovanju tajništva SLS v Celju. Po prav živahni debati o poročilu je bilo isto z odobravanjem sprejeto in tajniku izrečena zahvala. Sledila je nato dolga vrsta predlogov strankarsko-političnega, gospodarskega in stanovskega značaja, ki jih je deloma stavelo tajništvo, deloma pa delavne krajevne organizacije SLS. Izmed važnejših sklepov omenjamo le sklepe glede volitev v okrajna zastopa Celje in Vransko, glede spremembe naredbe o odpiranju in zapiranju trgovin po deželi, glede preskrbe s soljo, zlasti z živinsko soljo, glede raznih pritožb vojaškega značaja in končno še sklepe organizacijskega značaja. Ta seja je bila verna slika živahnega strankarsko-političnega dela v celjsko-vranskem okraju. Bila pa je tudi priznanje vsem onim neštetim tihim političnim delavcem, ki po deželi verno sledijo navodilom tajništva SLS in ob katerih delu najde ljudstvo vedno zaslombo. — Začetkom oktobra se bo vršil v Celju okrajni zbor strankinih delegatov, ki obeta biti lepa manifestacija dela in ljubezni do SLS.

Kuhano kravje maslo kupuje po najvišji ceni Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 1186

Kmetska šola.

I.

»Fanta nočem pošiljati v šolo, ker mi je potem pri delu za nič! Samo v knjigah tiči, za kmetško delo pa nima več veselja«, tako je modroval trden kmet, ko sem mu prigovarjal, naj pošilja otroke v šolo. Res, malo daleč so že imeli otroci do šole: dve uri in še nekaj povrh, zato pa niso bili primorani hoditi k pouku.

»Prav je imel ta kmet«, si misliš. »Kaj pa ima kmet od šole? Kaj pa njegovi otroci? Kmetškega dela se itak ne učijo pri pouku, kar pa rabi-jo za življenje, se bi pa lahko naučili v dveh letih — ni jim treba trgati hlač šest do osem let po šolskih klo-
peh!

Skoraj bi še jaz pritrdil tem mislim! Res je, da se učiteljstvo veliko trudi z mladino, res je, da imamo pri nas že vse polno lepih šolskih poslop-
pij, pa kljub temu nima kmet tega od šole, kar upravičeno pričakuje: da bi šola kmetškega otroka pripravila za kmetško delo in življenje, kolikor je to pač mogoče v otroški dobi in da bi mu vzbudila in krepila ljubezen do kmetškega dela in kmetške zemlje.

Ker kmet čuti, da njegov otrok tega ne dobi v šoli, kar rabi za življenje, zato po večini ni šoli naklonjen in le z nevoljo pošilja mladino k pouku.

»Torej: proč s šolo, to bodi kmetško glasilo!« boš vzkliknil. Kmet rabi pri svojem delu zdrave roke in dobro orodje, ne pa glave nabite polne učenosti!

Taka modrost pa menda ne bo prava. Mislim, da bo boljše drugo geslo: Kmet mora imeti šolo, ki je za njega primerna, kmet mora imeti kmetško šolo!

»Kmetško šolo«, majaš začuden z glavo, »kaj pa je to? Bo treba zidati zopet novo šolo in plačevati najbrže nove davke! Za to pa že ne bo noben kmet! Šol že imamo čez glavo dovolj!«

Poslušaj me malo, takoj ti bodem pojasnil vse: Življenje je trdo, to čutimo vsi. Boj v gospodarstvu je vedno bolj oster. Boj ne pozna usmiljenja. Truditi se mora vsak in vkljub temu si mnogokrat komaj toliko pri-
bori, da se preživi. Vsakemu stanu se sedaj hudo godi in zato pa si skuša vsak pomagati. Povsod, kamorkoli pogledamo, vidimo, kako uva-
jajo nove boljše stvari, nove stroje, skoraj nov način življenja. Vsak bi rad stroške znižal, dobiček pa zvišal. V tem skuša drug drugega preko-
siti. Kdor je slabši, zaostane, propa-
de. Zaostane lahko posameznik, propa-
da pa tudi lahko cel stan in sicer tedaj, kadar se ne zna ali noče ali ne more prilagoditi novim razmeram.

Tudi pri nas se vse naglo razvija in raste. Če pa smo odkritosrčni, pač moramo priznati, da je naš kmetški stan precej zaostal v razvoju. Ker je zaostal za drugimi, je naravno, da peša in da se mu še huje godi kakor

drugim, ker ga drugi, hitrejši in močnejši lahko izrabljajo. Tožba ne pomaga nič, prošnja le malo, kmet se mora v prvi vrsti zanesti na sebe in svojo lastno pomoč! Zaupaj v Boga in v svoje delo — pa ti bo bolje!

»Kako si naj sam pomagam?« se jeziš, »ko pa nimam nikjer nobene pravice!«

Kmet že ima pravico in jo bi tudi našel, pa se večkrat ne zna ali ne upa za njo potegniti. Kdor upa, da mu bo kak uspeh sam od sebe priletel v naročje, kakor v obljubljeni deželi pe-
čeni golobi v usta — se moti. To le imaš, kar si priboriš!

Pa od same pravice tudi ne bo nihče sit in bogat. Pravdanje požre hišo in grunt! Kmeta bodo prav vpoštevali tedaj, če bo gospodarsko močen, če bo mnogo pridelal. Vsaka država pričakuje pomoč od zdravega, delavnega kmetškega stanu. Menda niso še nikdar toliko pisali o kmetu in se zanimali za njegovo gospodarstvo ko ravno sedaj.

Poglejmo kamorkoli: v Avstrijo, v Nemčijo ali na Češko, povsod se je po vojski izredno razvil kmetški stan, napredoval je, gospodarsko je postal močen in povsod ga visoko spoštujejo.

Naš kmet pa je gospodarsko zelo slab in se sploh ne more primerjati z drugimi državami.

Uradno poročilo ministrstva za kmetijstvo pove, da se pri nas v Jugoslaviji pridelava povprečno na 1 ha 860 kg žita. Po drugih državah pa pridelava kmet na 1 ha od 2500 do 3500 kg žita. Z drugimi besedami bi to razliko tako označili: na istem prostoru, na katerem pridelava kmet v drugih državah žita za 100 dinarjev, ga pridelava pri nas samo za 25 dinarjev. Tako daleč smo še mi za drugimi državami!

Kaj je temu krivo? Ali je pri nas zemlja slabša ko drugod, ali pa podnebje neugodnejše? Ne, nasprotno! Oboje je zelo primerno za ugodno rast! Kje je torej vzrok, da pri nas kmet tako malo pridelava in da si gospodarsko ne more pomagati? Ali je pri nas kmet manj delaven ko drugod? Ne, tudi ne, saj dela od zore do mraka! Najvažnejši vzrok je pač ta, da naš kmet ne pozna dovolj vseh sredstev, s katerimi bi mogel izboljšati rodovitnost zemlje in tako več pridelati nego sedaj pridelava!

Z drugimi besedami: kmetu je treba več kmetijske izobrazbe! Izobrazba pa je potrebna za vse kmete ter kmetške delavce, ne samo za veleposesnike! Zato pa mora biti izobraževanje tako urejeno, da je omogočeno vsem, ki se pečajo s kmetijstvom, tudi najubožnejšim. Izobraževanje ne sme biti združeno z velikimi stroški in s preveliko izgubo delovnega časa.

To izobrazbo želi kmetu nuditi — kmetška šola. Pri nas je še malo znana, ali pa sploh ne, v drugih državah jo pa že desetletja poznajo, jo pridno obiskujejo in zato je pa tudi kmetški stan v drugih državah bolj razvit in gospodarsko močnejši nego pri nas. Če si hoče naš kmet poma-

gati, se bo moral tudi on okleniti šole, ki je nalašč za njega ustanovljena, šole, ki mu bo vse nudila, kar rabi za uspešno delo in ugodno življenje.

»No, dobro ste mi ušesa natrobili z učenostjo, sedaj sem pa vendar ra:doveden, kaka je ta šola, ki je za nas kmete? Kdo bo hodil v njo? Mi stari očetje? To bo pa že pretrdo! Raje celi dan orjem, ko da bi napisal en stav-
ek! Kdo nas bo pa učil? In kedaj? Čez dan ni časa, zvečer so pa kosti in glava pretrda!«

»Z veseljem ti bom vse razložil — pa več kaj — pri nas pravijo, da je najbolj zdravo tedaj nehati z jedjo, ko najbolj diši — tako ti tudi jaz rečem: sedaj ko se ti zbuja radovednost, pa prenehajva z najino kmetško šolo, da ne bo preveč dobrega naenkrat. Za prihodnjič se pa le dobro pripravi — tedaj boš pa vse natanko izvedel. — Kmetški pozdrav!

NAŠA DRUŠTVA

Orlovski praški izlet. Vse one, ki se nameravajo udeležiti orlovskega izleta v Pragi, poziva predsedstvo JOZ nujno, da prijavijo čimprej svojo udeležbo ter da plačajo tekom meseca oktobra t. l. prvi obrok proračunane cene. Vse prijave je pošiljati na predsedstvo JOZ, Ljubljana, Ljudski dom. Plačila posameznih obrokov je plačevati potem položnic Ljudske posojilnice v Ljubljani, ki nosijo označbo »Praga«. Položnice se dobijo pri predsedstvu JOZ, kateremu je sporočiti radi evidence vsako plačilo obroka. Proračunane cene izleta so sledeče: 1. za III. razred (hrana iz vojaških kuhinj, prenočišča na slamnjačah), a) za telovadce 650 Din, b) za druge 750 Din. 2. za II. razred: a) hrana in stan v konviktu 1050 D, b) privatno 1150 Din. c) v hotelu 1350 D in še več.

Orliškim krožkom! Za udeleženko telovadnega tečaja v Ljubljani in za letni občni zbor Slov. Orliške Zveze je dovoljena polovična vožnja za čas od 7. do 15. oktobra t. l. Vsaka udeleženka kupi na vstopni postaji vozno karto z mokrim žigom do Ljubljane. Vozne karte v Ljubljani ne sme oddati, ker velja tudi za vožnjo za na zaj. Štaterski krožki naj pošljejo svojo vaditeljico v telovadni tečaj v Ljubljano, ker bo letos telovadni tečaj le samo v Ljubljani. Prijave za tečaj pošljite takoj! — Slovenska Orliška Zveza.

Sv. Peter pri Mariboru. Ker se vsled skrajno slabega vremena in nesklepčnosti članov občni zbor našega Prosvetnega društva ni vršil v nedeljo, dne 23. t. m., se isti vrši v nedeljo, dne 30. t. m. po rani sv. maši v kaplaniji. — Sentpeterčani! Pridružite se k našemu društvu »Skala«, ki slavi že letos svoj 25letni jubilej! Koliko je že to društvo storilo dobrega in koristnega, ve tisti, ki je včlanjen pri njem. Zato, fantje in dekleta, ki bi tudi smele biti bolj korajžne, pa tudi starejši bi naj pokazali več zanimanja, pristopite k našemu katoliškemu društvu! Ne dajte se pregovoriti od naših skrahiranih

nasprotnikov, neprijateljev naših katoliških društev in organizacij, ki vas v ovčjem oblačilu vabijo med se. Vsak zaveden človek bo pristaš edino naših, na katoliški podlagi osnovanih društev in organizacij! Bog živi!

Sv. Lenart v Slov. gor. Kat. prosvetno društvo »Zarja« pri Sv. Lenartu v Slov. g., odvarja jesensko gledališko sezono z sledečim sporedom: 1. Vinska trgatav z godbo. 2. Šaljivi prizori: »Sovražnik ženska«, »Nocoj je prav lep večer« in »Ženin Miha«, nato pa prosta zabava. Kdor se hoče iz srca nasmejati, iskreno dobrodošel! Bog živi!

Ormož. V okrilju kat. Prosvetnega društva bo priredil pevski odsek v Kat. domu v Ormožu v nedeljo, dne 30. t. m. popoldne po večernicah ob treh predstavah s sporedom: 1. Mešan zbor zapoje tri pesmi: »Pozdrav«, »Nazaj v planinski raj« in »Kadar mlado leto«. 2. Spevoigra v treh dejanjih »Kovačev študent«.

Ormož. Čitalnica pozivlja vse čitatelje, da radi ureditve knjižnice nemudoma, najkasneje pa do 13. oktobra, vrnejo vse izposojene knjige. — Knjižničar.

Marja Nazarje. Lepo je videti bratovsko prijateljsko veselje med nami Slovenci, s katerim se želi gojiti ljubezen in izobrazba med ljudstvom po naših deželah, ko prihajajo ljudje iz kraja v kraj, da se pokažejo in spoznajo med seboj. Tako je prišla dne 9. septembra t. l. družba pevskega zbora od Sv. Andraža, k nam ter so nam zapeli venec lepih slovenskih pesmi. Priznati jim moramo vso zahvalo.

Listnica uredništva.

J. R. Šmihel: Zdaj nam ni znan njegov naslov, najbrže Celje. — **J. M., Gornja Sv. Kungota:** Že objavljeno v pretekli številki. — **SLS, Velika Nedelja:** Za poročilo se zahvalimo, resolucij žal ne moremo objavljati, ker so na vseh naših shodih zelo podobne, zavzamejo pa preveč prostora v listu! — **J. F., Fram:** Vaše zahvale g. Poljšaku ne moremo objaviti v celoti. O zadevi pa je itak drug članek objavljen. — **I. B., Zalec:** Vse imate prav! Samo, da smo od drugod dobili dopis za Žalec. Le ostanite pogumni in delavni! Bog vas živi! — **J. S., Maribor:** Spis radi obširnosti ni mogel priti na vrsto. Oprostite! — **Polenšak:** Drugi del pisma žal ne moremo objaviti, ker je tako bolje, če ne bo objavljeno. Ako želite na vsak način, blagovolite nam sporočiti in se predstaviti! — **Mestni vrh pri Ptuj:** Popravljam, kakor želite, da je tiskarski škrat pomladil otroke in iz odraslih naredil nedoletne. Prosim v ostalem vedno točnih poročil! — **Sv. Rupert v Slov. gor.:** Ob priliki uporabimo, a ne kot dopis. — **M. P., Laško:** Je osebno in tožljivo. Ste pripravljeni iti mesto nas v ječo? — **V sredo došla pošta** je prišla prepozno!

Najbolji pripomoček za hranjenje slabe zaostale in zahrane živine je priprano:

Fežakovo olje za živino
ni se dobi samo pri
Mr. Fežak
Zagreb, Gundulićeva 12.

Ob vinski trgatvi.

Žveplanje mošta iz gnilega grozdja.

Nekateri so že začeli z vinsko trgatvijo, dasi je še prezgodaj. Pravijo, da gnije. Moštu iz nagnitega grozdja je potrebno žveplanje! Marsikateri menda prvič sliši o žveplanju mošta, a je to v naprednih krajih zelo v navadi, recimo v Franciji, Španiji in Italiji. Naj vam to razložimo:

Vsak vinogradnik ve, da povzročajo posebne glivice kipenje mošta, izpremenitev sladkorja v alkohol in v ogljenčevo kislino. Glivice pridejo v mošt po največ že od jagod. Je pa več vrst teh glivic. One so koristne, ki izpreminjajo sladkor v alkohol, one pa so škodljive, ki povzročajo v vinu bolezen, plesni itd. Koristne glivice je treba podpreti, slabe pa zatreti. Precej se tega doseže z žveplanjem mošta. Žveplanje mošta napravi vrenje bolj počasno, če bi bilo premočno, ga tudi zabrani, zato naj bo pametno in previdno. Žveplja se na enak način kot vino, da zažvepljamo sode z žveplenim dimom. — Z žveplanjem se doseže, da belo vino ne porjavi in bo kljub gnilemu grozdju čisto in prozorno, da se nadalje za- trejo slabe glivice, ki bi sicer povzročile bolezen v slabem vinu.

Določevanje sladkorja moštu.

Cena moštu se večinoma ravna po stopnji sladkorja. Ta stopnja nam tudi takoj ob trgatvi pove, kako bo vino pozneje. Vsak vinogradnik mora torej vedeti stopinjo sladkorja svojemu moštu. Najbolj znana je Babotova moštna tehtnica, ker mnogo ne stane, jo vsem priporočamo. Kupuje se v trgovinah, kjer prodajajo toplo- mere, naočnike itd. — Babotova tehtnica je tako urejena, da pokaže pravilno stopnjo sladkorja pri gotovi toplini mošta, to je 17,5°C. Če je mošt pretopen, je stopinja nižja, če je premrz, je stopinja sladkorja višja, kot je res sladkorja v moštu. Iz odstotkov sladkorja izračunamo lahko, koliko bo imelo vino odstotkov alkohola. Dobljene odstotke sladkorja je treba pomnožiti z 0,6. Če boste kupovali Babotovo tehtnico, tedaj glejte tudi na razdelitev stopinj, ker so treh vrst, z 1/2, 1/4 in 1/10° razdeljene. Najbolj natančne so one, ki imajo na 1/10° razdeljene stopinje.

Cena novemu moštu. Težko je danes že kar stalno ceno povedati, posebno še, ko je zdaj skoro od dneva vse odvisno. Določi pa se lahko najnižja cena, pod katero pač ni mogoče iti vinogradnikom, to je 25 para (1 krona) za eno stopinjo sladkorja; pri 17° se lahko zahteva vsaj 18 K, to je 4,50 Din za 1 liter, pri 18° pa do 5 Din, pri 19° Din 6, pri 20° nad 6 D, sortiran mošt je po 50 para dražji. specijalni mošt ima tudi specijalno ceno.

NEKAJ ZA NAŠE KLETARJE!

Ako sodi puščajo, zamaži jih z mazilom, ki ga napraviš iz 60 g prašičje masti, 33 g belega voska, 40 g navadne soli. To troje raztopi v skodelici nad žerjavico in ko je vse raztopljeno, dodaj tej raztopini še 40 g presejanega pepela. Še z gorkim mazilom zamaži puščajoča mesta, ki pa morajo biti kolikor mogče suha.

Preženi polže iz kleti in sicer storiš to na ta način, da potrosiš živega apna.

Plesnobo iz kleti ne boš spravljal ti sam, ampak ji zabranita pot v klet svetloba in čisti zrak.

Čuvajmo sodel Dober kletar nima nikdar plesnjivega sode, pač pa za pijačo dobro pripravljenega. Takoj po uporabi ga je žveplal, zabil in hranil na suhem, ne na vetrovnem prostoru. Kdor tega ni delal, bo imel slabe, plesnjive sode!

Duh po plesnobi spraviš iz vina na ta način, da deneš v sod na vsak hl 1/2 kg bukovca ali hrastovega oglja, ga pustiš 6—8 tednov, na kar vino pretočiš.

Sejem v Laškem. Zadnji takozvani Matevžev sejem v petek, dne 21. septembra, je bil od strani živinorejcev in tudi od strani živinskih kupčev zelo dobro obiskan. Prignalo se je okrog 800 glav večinoma lepe in prvovrstne živine, največ volov. Kupci so bili Avstrijci, Italijani in iz Ljubljane, kateri so nakupili za sedem vagonov najlepših volov. Cene so se gibale okrog 8 Din žive teže. Prihodnji sejem se bo vršil v Laškem v ponedeljek, dne 8. oktobra in sicer je to nov sejem, ki se vrši letos prvič. Vidi se iz tega, da je živinoreja najbolj dobičkanosna panoga kmetijstva v laškem okraju. Na sejem dne 8. oktobra kupci in živinorejci vabljeni!

Enodnevna tečaja za napravo brez alkoholnih pijač in za spravlanje in vkladanje sadja se vršita tekom meseca oktobra t. l. na oblastni dvoletni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru in sicer: 1. dne 6. oktobra: Tečaj za napravo brezalkoholnih sadnih pijač (sadnih sokov); 2. dne 15. oktobra: tečaj za spravlanje in vkladanje sadja (po ameriškem načinu). Pouk je teoretičen in praktičen ter prične pri prvem tečaju ob 9., pri drugem pa ob 8. uri zjutraj. Za prvi tečaj se je prijaviti najkasneje do dne 4. oktobra, za drugi najkasneje do 12. oktobra t. l. pri ravnateljstvu šole.

Predavanje o uporabi sadja pri Sv. Petru niže Maribora. Zopet nam kmetijska podružnica Maribor in okoliš prireja velekoristno predavanje. V nedeljo, dne 30. t. m., bo po rani maši v šoli častitih šolskih sester znani strokovnjak g. profesor Jožef Priol predaval o uporabi sadja. Spričo velike važnosti predmeta naj bo obisk mnogoštevilčen. Povabljen je vsak, ud ali neud, odrasli in mladina obeh spolov!

Razstava sadja v Guštanju. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Guštanju priredi v nedeljo dne 30. septembra t. l., v Guštanju v

šoli razstavo sadja, namenjenega za prodajo. Interesenti naj si sadje prej ogledajo, da lahko ob tej priliki sklenejo kupčije. Ker bodo razstavljeni tudi vrtnarski pridelki in cvetlice, si naj razstavo ogledajo vsi ljubitelji sadja in vrtnarstva!

UVAJANJE MLEČNE KONTROLE V MARIBORSKI OBLASTI.

Oblastni odbor mariborske oblasti si z vsemi sredstvi prizadeva, da organizira rodovniška društva in uvaža mlečno kontrolo goveje živine. — Namen tega dela je, vzgajati v teh rejskih središčih po obliki in notranjih vrtilinah prvovrstne plemenjake, da se tako čimprej osvobodimo monopola, ki ga ima v tem pogledu zankrat še inozemstvo.

Mlečna kontrola se je izvajala v l. 1927 pri treh organizacijah in sicer: pri živinorejskih odsekih pri Št. Juriju ob juž. žel., v Špitaliču pri Konjicah in pri živinorejski zadrugi v Studenicah pri Poljčanah.

Uspeh v letu 1927 je bil sledeč:

1. Živinorejski odsek kmetijske po družnice Št. Jurij ob juž. žel., ki goji pomursko pasmo, ima 36 kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 3306 l; povprečna mlečnost za 1860 l.

2. Živinorejski odsek kmetijske po družnice Špitalič pri Konjicah, ki goji istotako pomursko pasmo, ima 39 kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 2763 l, povprečna mlečnost pa 1697 l.

3. Živinorejska zadruga Studenice pri Poljčanah, ki goji marijadvorsko pasmo, ima 32 kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 4327.5 l, povprečna mlečnost pa 1927 l.

Podatke zbirajo mlečni kontrolorji omenjenih organizacij; nadkontrola pa vršijo živinorejski strokovnjaki oblastnega odbora.

Eksportna prilika za hmelj, deželne pridelke, klavno živino itd. Dobili smo dopis nekega generalnega zastopnika velike berlinske velefirme za eksport iz Jugoslavije, ki nas prosi, da bi mu hmeljski trgovci poslali obvezno ponudbo z vzorci, pri čemur morajo navesti cene, koliko gre v en vagon ter koliko ima razpoložljivega blaga, točne plačilne pogoje. V istem smislu zahteva tudi ponudbe za med, jajca, sadje, sir, surovo maslo, oves, pšenico, fižol, gobe itd., dalje vso klavno živino, govedo, teleta, drobnico, divjačino itd. Interesenti se naj takoj obrnejo po naslov na tajništvo: Sreskega gremija trgovcev v Celju. — Načelstvo.

Sejsko poročilo. Prignanih je bilo 13 konj, 8 bikov, 152 volov, 245 krav in 5 telet, skupaj 423 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 25. sept. 1928 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7.75 do 8 Din, poldebili voli od 6.50 do 7.50 Din, plemenski voli od 6 do 6.50 D, biki za klanje od 4.25 do 9 Din, klavne krave debele od 6.75 do 7 Din, plemenske krave od 5.50 do 6 Din, krave za klobasarje od 4 do 4.50 Din, molzne krave od 5.75 do 6.25 D, breje krave od 5.75 do 6.25 Din, mlada živina od 7 do 7.25 Din. Prodalo se je 279 kom., od teh za izvoz v Avstrijo 76 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso in meso od bikov, krav in telic 10 do 18 Din, telečje meso od 15 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 30 Din.

Cene denarju: 1 dolar 56.50 Din, nemška marka 13.57 Din, avstrijski šiling 8.02 Din.

Cene na mariborskem trgu so ostale kot zadnjič objavljene.

Živinski in kramarski sejem v Veržeju se vrši v soboto, dne 29. t. m., na katerega se vsi uljudno vabijo!

DOPISI

Šmarje pri Jelšah. Čeravno je lilo vso pretečeno nedeljo, se je vendar izvršila na najslavesnejši način zlata poroka Martina Novak in Frančiške, roj. Šket. Pomenljivi nagovor v cerkvi in glasni »da« zlatoporočencev ter z zlatim šopkom in vencem okinčani pozlačeni palici častitljivih starčkov pač ostanejo v trajnem spominu velike množice udeležencev. Vzpodbudni posvetitvi družine presv. Srcu Jezusovemu je sledila vesela gostija, pri kateri so se svatje spomnili tudi revne mladine in zbrali na pobudo domačega g. kaplana 151 Din za Dijaško kuhinjo.

Zreče. K družinama Jančič in Kovše prihaja »Gospodar« vsaki teden. Naj pa ta njihov gost danes razglasi, da sta se tam Peter in Ivanka vzela v zakonski stan. Bog jima daj svoj blagoslov!

Loka pri Zidanem mostu. Dne 16. t. m. smo imeli občinske volitve. Vložene so bile tri kandidatne liste: prva SLS, druga gospodarska lista (SDS) in tretja KDB, marksistična. Vseh volilcev je glasovalo 583. V volilnem imeniku je vpisanih 945 volilcev. Posamezne stranke so dobile: SLS 243 glasov, 11 odbornikov; gospodarska lista 164 glasov, 7 odbornikov; Marksistična stranka 176 glasov, 7 odbornikov. Volilna agitacija je bila od nasprotnih strank velika. Posebno agitatorji od gospodarske liste so po hribih in dolinah nabijali in raznašali volilne letake lažnjive vsebine, zavijaje resnico, saj vendar brez laži liberalcev ni! Da bodo volilci spoznali ta zavijanja, naj sledi sledeče: Letak od omenjene stranke pravi, da je SLS nam (občanom) »nabila na hrbet prisilni davek leta 1926, kateri denar se je uporabil ne vemo za kaj.« Kaj je resnice na tem? O imenovanem davku je sklepal cerkveni konkurenčni odbor za popravilo zvonika, župnišča in gospodarskega poslopja, ki spada k župnišču. Navzoči so bili tudi odborniki od gospodarske liste, ki so brez ugovaranja ali odvojenega mišljenja soglašali. Za prevzem zgoraj imenovanega popravila je bila v občinski pisarni javna dražba, kateri so istotako prisostvovali odborniki gospodarske liste in niso po debati proti dražbi podali nikakih pomislekov. Šef gospodarske liste je zadnja leta pregledovalec občinskih računov, ki bi na željo dobil vpogled v račune konkurenčnega odbora. Zakaj se ni maral gospod šef potruditi in zahtevati vpogled v konkurenčne račune? Letak navaja dalje grdo laž: »Leta 1928 so klerikalci prodali občinsko hišo popolnoma pod ceno za 300 Din, čeravno je vredna nad 100.000 Din.« Resnica je sledeča: Hišo, katero misli v letaku, je med vojno krajni šolski svet pod takratnim predsednikom, ki je bil in je še danes pristaš SDS in je tudi pri sedanjih volitvah kandidiral na gospodarski listi, daroval cerkvi, pridržal pa si je pravico užitka od nje, dokler se hiša zaradi prostora zidanja nove cerkve ne podere. Omenjena hiša je bila, predno je bila v Loki sploh kakšna šola, last cerkve in ker isto šola za svo-

je namene ne rabi več, se je hotel užitek prodati. Nadalje našteva letak razne rekvizicije od strani klerikalcev in klerikalni režim izmed vojne dobe. Gospodje od gospod. liste ne povedo niti ene številke, katere bi bili naši možje višje rekvirirali, kakor je to predpisoval avstrijski erar. Kje ste pa bili gospodje takrat in zakaj niste takrat lajšali gorje, katero je doletelo slovensko ljudstvo? Sedaj zabavljati je fletno! Čudimo se le, da so resni možje tem lažem verjeli! — Zadnje čase so postali liberalci v tukajšnjem okraju zelo vsiljivi. Po hišah ponujajo svoje časopise. Za vse njihove laži jim odgovorimo s tem, da bomo poostriili agitacijo za »Slov. Gospodarja« in proti nasprotnim listom do skrajnosti. V občini bomo pa že videli, kaj še bo!

Ljubno v Savinjski dolini. V okraju se vse čudi vesti »Jutra«, da sta dve občini v okraju imenovali premeščenega glavarja g. Fr. Vovška za častnega občana. Razlogi za to imenovanje niso znani, pač pa je znano, da se je premeščenje izvršilo radi neštevilnih pritožb občin in ljudstva, katere so vlagali poslanci pri velikem županu in ministru, deputacija najuglednejših mož iz okraja se je na taboru v Žalcu celo osebno pritožila pri predsedniku vlade. Govori se, da se je imenovanje izvršilo vsled tega, ker se je baje premeščen glavar nešteto krat hvalil, da je njegova zasluga, da se je popravila cesta Ljubno—Luče—Solčava, da je njegova zasluga načrt ceste Luče—Podvollek—Kamnik, da je njegova zasluga bodoča železnica Kamnik—Gornji grad—Šmartin ob Paki. Resnica pa je, da se je za okraj mnogo storilo, ko je SLS stopila v vladu in sijajno zmagala pri oblastnih volitvah. G. Vovšek je bil glavar za časa režima Pašič, Pribečevič in Radič, a okraj ni takrat dobil ničesar, četudi je glavar bil eksponent dotičnih liberalnih strank, a ne SLS. Takrat bi lahko pokazal svoj vpliv, si pridobil zasluge, sedaj je lahko hvaliti se s tem, kar je SLS naklonila okraju Gornji grad. Gosp. glavar je, kar je njegova prokleta dolžnost, napravil poročila o škodi po povodnji, stavil potrebne predloge, a denarna sredstva so preskrbeli poslanci SLS, ki so tudi dosegli, da prevzame oblast cesto Šmartin ob Paki—Novaštifta, s čemur se bremena okraja znižajo vsako leto za več kot 1 milijon kron. Ako bi glavar ne napravil omenjenih poročil in predlogov, pa vobče glavarja ne rabimo. Da bomo dobili cesto Luče—Podvollek—Kamnik in železnico, bo treba mnogo sredstev od obl. odborov in države, za katera se borijo naši poslanci, in pristanka merodajnih vojaških krogov. Predno je prišel g. Vovšek v Gornji grad, smo že opetovano razpravljali o obeh perečih vprašanjih, on se je udeležil le kot zastopnik vlade tozadevnih zborovanj, za uresničenje se trudi in se bo trudila SLS, katere pristašem in stranki sami je g. Vovšek nasprotoval, kjer je le mogel. Kdor hoče spoznati delo gosp. Vovška in si napraviti pravo sliko, naj se zanima za premeščenje orožniškega stražmojstra Fr. Vargazona iz Gornjega grada, za zahtevano revizijo poštnega urada v Gornjem gradu in izid iste, za izid tožbe proti Kristini Troger iz okolici Mozirje pri okrožnem sodišču v Celju, za razloge premostitve srezkega vojaškega referenta, za obsodbo uslužbenca na glavarstvu Pelikana, za razne pritožbe proti ukrepom velikega župana itd. itd. Zanimivo je, da se vsi liberalci krčevito trudijo, da ostane g. Vovšek v okraju, četudi on zatrjuje in pusti po svojih sorodnikih zatrjevati, da ni pristaš liberalne stranke, temveč, da podpira SLS, dočim je deloval ravno nasprotno.

Vurberg. Letošnja spomlad je našemu kmetu obljubila prav bogato jesen, ko je vse tako krasno cvetelo. Pa že v cvetu so bili računi prekrižani z dolgim deževjem in nazadnje z občutnim mrazom. Kljub temu

je še pri nas precej lepih jabolk, za katerimi kupci pridno povprašujejo. Žalibog, da so nekateri začeli z prezgodnjim obiranjem sadja, po krivdi raznih mešetarjev. Vsak pameten sadjar obira še jabolka sedaj, ne pa hitro po cvetju. Obetala se nam je tudi prav dobra vinska letina, toda sedanjo deževje nam je vse pokvarilo, da se bo moglo prirediti prezgodaj s trgatvijo, ker nekatere sorte, posebno šipon, močno gnije. Kakor se kaže, pa še ni upanja na solnčne dneve. Je pač kmet trpin!

Frankolovo. Pred par meseci smo poslali na mariborski oblastni odbor prošnjo za zgradbo nove ceste Frankolovo—Dobrna. Sedaj smo pa že prejeli poročilo, da se meseca oktobra vrši ogled na licu mesta za to novo cesto. Se vidi, da je mariborski oblastni odbor vesten na gospodarskem delu.

Sv. Urban nad Mariborom. Pri nas bo na Rožnivenško nedeljo, to je dne 7. oktobra, blagoslovljenje novega zvona. Imela je ta prijazna cerkev do zdaj dva zvona, dobi pa še tretjega, ki bo težek 5 meterskih stotov. Iz Kamnice gre ob sedmih zjutraj procesija, pri kateri se pelje novi zvon. Obred blagoslovljenja izvrši mil. g. stolni kanonik Časl, ki je bil pred 30 leti kamniški kaplan in se ga še mnogi župljani prav dobro spominjajo. Gotovo se bo udeležilo te lepe slovesnosti tudi prav mnogo Mariborčanov, katerim je Sv. Urban prekrasna razgledna in izletna točka.

Lešane in Nasova. Tukaj smo obhajali v nedeljo, dne 16. septembra, popoldne prav lepo slovesnost, ker so občine Lešane in Nasova po požrtvovalnosti prostih darov občanov postavili mično kapelico z zvonom. In tako so dobili prejšnji trije križi, kateri so bili mnogo let na prostem, svojo prepotrebno streho in zvon. Kapelo je nam blagoslovil med igranjem lešanske godbe in pokanjem topičev vlč. gospod župnik iz Apač ob asistenci dve katehetov. Vsem darovalcem pa bodi Bog dober plačnik in mili sodnik!

Svetina pri Celju. Tukaj je dne 15. septembra umrl mladenič Franc Sevšek, komaj 18 let star. Vojaška oblast je ravno z vsjo silo zahtevala, da pride takoj na nabor v Celje, dasiravno je bil na smrt bolan in je bilo to vojaški oblasti tudi znano; sedaj pa je odrinil k veliki armadi! Bil je tih, priden in pošten mladenič; večna luč mu naj sveti!

Sv. Rupert nad Laškim. Z velikim veseljem smo sprejeli novico, da se je cesta Sv. Jernej—Rebre vendarle začela graditi. Obl. odbor v Mariboru je dal za to cesto subvencijo v znesku 400.000 Din. Dne 7. septembra so se že začela dela v Seči vesi pod vodstvom g. inž. Laha. Obenem se bo trasirala cesta Rebre—Sv. Rupert, in če nam bo obl. odbor še nadalje tako naklonjen, dobimo prihodnjo pomlad prepotrebno zvezo z Sv. Jurijem. Kmetje, po katerih posestvu bode tekla nova cesta, so v veliki večini dobri in poštredni, samo nekaj izjem pa se da hujskati od kalobških samostojnežev! Vsi pametni in dobri ljudje pa pravijo: Hvala Bogu in pa našemu oblastnemu odboru, ki nam je v tako obilni meri pokazal svojo naklonjenost!

Svečina. Naša cerkev je potrebna orgelj. Tisti, ki bodo prodali vagone jabolk, lahko darujejo v božjo čast nekaj od izkupička, da si s tem zadobijo zopetnih blagoslovov! — Velika žalost je legla na naša srca, ko so nas zapustili preč. g. administrator Leop. Napotnik. Vedeli smo, da izgubimo z njim tudi ob nedeljah drugo službo božjo. Nad 20 let so požrtvovalno pomagali cerkvi, dokler niso popolnoma omagali. Ljubi Bog jim bodi plačnik!

Petrovče. Tuka jje umrl dne 19. t. m. nagle smrti velespoštovani 67letni posestnik in kovaški mojster Jakob Kovač. Kako priljubljen je bil, pričal je njegov pogreb. Delaven je bil, kakor mravlja, hodil vsaki dan

v cerkev, še zadnjo nedeljo je prejel sv. zakramente v cerkvi. Tudi v sredo zjutraj je mislil iti v cerkev. Njegova žena mu je še pomagala pri oblačilu, toda postalo mu je slabo in zgrudil se je ženi v naročje ter bil po kratkih vzdihih mrtev. Zapustil je vdovo in tri otroke ter lepo urejeno posestvo. Blag mu spomin!

Polenšak. V kratkih treh mesecih smo v Prerodu zopet imeli velik ogenj, ki je upepelil obsežno kmečko gospodarsko poslopje Fr. Janžekovič vulgo Sovečov. Čeravno je imel še novo, komaj pred par leti zidano in z opeko krito poslopje, je bil na mah ves objekt v ognju, da je bilo groza videti, bilo je okoli polnoči. Obžalovati je posestnika, ker mu je zgorelo vse gospodarsko orodje, kakor tudi vsa krma in slama. Da se je obvaroval prednji del hiše, je zahvaliti nekaterim pridnim gasilcem.

Zanimivosti

S celega sveta. V Milanu na Italijanskem so bile avtomobilske dirke. Neki vozač se je vozil z brzino 200 km na uro, pa mu je na ovinku ušel avto med gledalce. 19 oseb je bilo pri priči mrtvih, 26 težko ranjenih, lahko ranjenih, lahko ranjenih okrog 100. — V kaznilnici Batonrouge je 15 zločincev premagalo paznike in so hoteli zbežati. Nastala pa je prava vojska med njimi in vojaki, ki so bili takoj na mestu. Ubitih je bilo 6 zločincev, ostale so zopet in to bolj trdo zaprli. — V Združenih državah Sev. Amerike je 15 milijonov ljudi brez dela. Zato se ne morejo novi tja naseljevati, razen, če imajo dosti denarja — brez dela lahko živijo. — V držav. rudniku v Palemskem se je udrla zemlja in zasula 10 rudarjev. — Prvi razred na vlakih odpravljen v — Nemčiji. Pač pa imajo še en poseben razred, to je četrti, ki je zelo poceni.

25.000 ur na dan izdelava tovarna Roberta Ingersolla v Newyorku. Ta človek je prišel s 10 dolarji v Ameriko in s svojo pridnostjo in vestnostjo prišel do tako velikega premoženja.

Če sodnik znori . . . V mestu Neudam je dr. Stahlberg v hipu znorel in je namesto zločincev dal zapreti sodnega slugo, svojo tajnico, policijskega komisarja in še mestnega župana. Celo mesto je bilo razburjeno, zakaj so ti ljudje v zaporu. Konečno se je izkazalo, da je sodnik — znorel.

Kravi so postavili spomenik — v Ameriki seveda, v mestu Carnation. Spomenik je marmornat in z zlatim napisom. Kaj pa je ta krava storila? Nič! Na spomeniku je zapisano, da je živela 10 let in ta čas dala 16.500 l mleka. No, potem bi marsikatera naša krava imela spomenik!

Nerodno. Več kmetov je bilo obsojenih zaradi divjega lova. Prišli so pred sodišče. Tam so se na vse mogoče viže izgovarjali, seveda tudi tajili, da so puške, ki so bile na mizi, njihove. In res so bili oproščeni. Zdaj pa je sodnik dejal: »Lahko greste ter vzamete vsak svojo puško s seboj!« Kmetje so veseli planili po koncu in zadeli vsako svojo puško na ramo in sodnik jim je rekel: »Zdaj lahko greste v ječo, vsak ima en mesec — zapora!«

ZA RAZVEDRILO

Čudna palica. Siromašen poljski žid je šel po gozdu. Nasproti mu prihaja volk. S palico, ki jo je imel, se je hotel braniti in jo pripravi za udarec. Tedaj je k sreči počil strel iz grma in volk je padel mrtev na tla. Ker je mislil, da bo treba kaj plačati, je hitro začel govoriti lovцу: »Glejte, kako čudna je ta moja palica! Dvajset let jo že nosim, pa nisem vedel, da je nabita!«

Te inštanice ni. Kmet je bil obsojen na 14 dni in sodnik mu je rekel: »Pa imate pravico, se pritožiti.« — Kmet: »Pritožujem se zdravemu razumu!« — Sodnik: »Te inštanice pa jaz ne poznam!«

Dva prijatelja. Janez in Martin sta bila dva prijatelja in sta se skušala, kdo bo drugega bolje potegnil in podražil. Pa je rekel Martin: »Ali veš ti, Janez, da muhe na mačka na sedejo?« — Janez mu je odgovoril: »Seveda vem, saj zato se tebe ob ponedeljkih muhe tako ogibljejo, ker imaš mačka!«

Za pogreb eksekutorja. Umrl je eksekutor in tovariš je prosil pri večjem podjetju za 100 Din za pogreb. Podjetnik pa je prinesel 200 Din in dejal: »Tu imate 200 Din in pokopljite kar dva naenkrat.«

Razlika med kačo in odvetnikom. Dva soseda sta se vračala iz mesta od pravde in sta se pogovarjala o advokatih. Pa je vprašal eden: »Ali veš, kaka je razlika med kačo in odvetnikom?« — »Tega ne vem.« — »Ti pa jaz povem: Če kača naleti na polža, ga požre in se ne zmeni za njegovo hišo. Če pa odvetnik naleti na kmeta, mu požre hišo, za njega pa se ne zmeni!«

Franček-pijanček se je vjel! Franček-pijanček je poslal pastirja po en liter vina. Pastir: »Dajte mi denarja!« — Franček: »Z denarjem ni težko! Prinesi ga brez denarja!« — Pastir je odšel in prišel kmalu nazaj, a s prazno steklenico. Franček-pijanček se začudi, a pastir mu reče: »Iz polne steklenice ni težko piti, poskusite enkrat iz prazne!«

Viničarja, 2 delavne moči, brez otrok, iščem. Naslov: Vila Babič, Maribor, Lajtersberg 256. 1189

Učenca sprejemem v trgovino s steklom in porcelanom. Izuči se tudi steklarske obrti. Hrana in stan v hiši. Prednost imajo sinovi železničarjev. Ponudbe na M. Polak v Ormožu. 1183

Sviterji, moški, ženski in otroški, pleteni robci, nogavice, največja izbira, ogledajte si v trgovinah Fran Senčar, Mala Nedelza in Ljutomer. 1184

Nagrobne spomenike vsake vrste se dobi pri F. Kobanu, Rače-Fram, tel. št. 6. 1046

Viničarja z 4 ali 5 delav-Učenec v trgovino z me-
skih moči sprejme Sepeč, šanim blagom se sprej-
Maribor, Grajski trg 2. me. Ponudbe na upravo
1181
1188

Vabilo

na
REDNI OBČNI ZBOR**HRANILNICE IN POSOJILNICE V NOVICERKVI**, r. z. z. n. z., dne 21. oktobra ob 15. uri v navadnih prostorih s sled. sporedom:

1. Odobritev računskega zaključka za 1927.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora in revizijskega poročila.
3. Slučajnosti.

V slučaju nezadostnega števila udeležencev se vrši zborovanje z istim sporedom pol ure pozneje. 1170

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

MALA OZNANILA**Izredna prilika**

Sprejem se nekoliko za stopnikov za prodajo srečk vojne škode (ratne štete). Zasluge je izredno velik. Ponudbe na trdiko M. S. Serdarušič, Beograd. 1173

Zelnate glave

kupi Lovrec, Maribor, dopoldne Glavni trg, vrsta olja, popoldne Slomškov trg 16. 1175

Priložnostni nakup ali za menjava različnih hrastovih sodov iz dobrega, kalandnega lesa, novi in tudi stari, polovnjaki ter večji in manjši, so na prodaj in se tudi zamenjajo za vino ali jabolčnik pri Iv. Heller, Breg pri Ptuj. Sodni so močno okovani in sposobni za vsak prevoz. 1165**Trgovina** se da v najem. Jakob Medved, Sv. Barbara pri Mariboru. 1161**Pošten fant**, prost vojaščine, išče službe v okraju Maribor. Naslov v upravi lista. 1168**Službo išče** oženjen, 30 let stari mož za hišnega ali konjskega hlapca. Nastop 1. 12. t. l. Žena zna opravljati vsa hišna dela in kuhati. Naslov v upravi lista. 1150**Službo gospodinje** išče poštena, 32letna vdova, vsega vajena. Naslov v upravi lista. 1152**Služkinja**, ne pod 24 let, katera nekaj kuhati zna, se sprejme. Kovačič, trgovina, Koroška cesta št. 10 Maribor. 1153**Dekla** poštena, želi mesta k dobri družini. Naslov v upravi lista. 1169**Učenec**, star 14 let, močan, poštenih kmečkih staršev, z primerno šolsko izobrazbo, dober računar, se sprejme v trgovino mešanega blaga in deželni pridelki. Lastno-ročno pisane ponudbe na trdiko Ivan Regvat, Pilštanj. 1158**Čevljarški učenec** se takoj sprejme pri Jos. Peganc, čevljarški mojster, Laško. 1155**Učenca** v trgovino mešanega blaga sprejme trgovina Ed. Suppanz v Pristavi. 1172**Učenca** poštenih starišev sprejem za slikarsko in plesarsko obrt, hrana in stanovanje v hiši, učna doba 4 leta. Franc Ambrožič, slikar, Grajska ul. 2, Maribor. 1167**Vajenec** se sprejme. Karl Verglez, mesar in preka-jevalec, Rače. 1164**Enonadstropna hiša s 6** stanovanji, klet, dvorišče in vrt na prometni cesti Maribora se poceni prodaja. Alojz Jevšenak, Tržaška cesta 18. 1177**KMETIJO**

v prevajlskem, slovenjgriškem ali marenberškem okraju kupim, ki je primerna za rejo 6-7 glav živine. Lega bolj v ravnini. Ponudbe na upravo lista. 1157

Lepo malo posestvo je na prodaj. Mesarec, Gradiška 39, Sp. Sv. Kungota, Pesnica. 1174**Za jeseni** in zimo oblačilno blago, vse potrebščine, ki jih rabite, si oglejte in prepičajte o najnižjih cenah v trgovinah Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 1185**Na najlepši točki** tik cerkve v večjem kraju pri Ptuj se prodaja radi rodbinskih razmer lepa hiša, z staro, vpeljano gostilno in trgovino. Tik poleg je vzorno gospodarsko poslopje, vinograd, sadovnjaki in nekaj oralov orane zemlje. Dobra eksistenca je sigurna. Cena po dogovoru. Ponudbe na upravo lista. 1171**Prodaja se voz** in dva konja ter odda tudi lokal za trgovino s stanovanjem; sprejme se tudi pekovski vajenec. Pekarna Lubej, Lajtersberg, Pesnica. 1179**Dražbeni oklic**

Po predlogu dedičev se bodo iz zapuščine pokojnega Alojza Mikuš v Gornjem gradu prodale na prostovoljni javni dražbi različne nepremičnine kakor gozdovi, njive, travniki in poslopja v izključnih cenah od 2000 Din do 15.775 Din.

Dražba se bo vršila

dne 11. oktobra 1928, ob 9. uri dopoldne

pri tej sodnji v izbi št. 2.

Vsak izdražitelj ima pred ponudbo položiti vadij 20% izključne cene.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri tej sodnji v izbi št. 3.

Okrajno sodišče v Gornjem gradu, odd. I., dne 20. 9. 1928. 1182

Vabilo

na
REDNI OBČNI ZBOR**HRANILNICE IN POSOJILNICE V GALICIJI** dne 7. oktobra 1928, ob 3. uri popoldne v posojilnici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1927.
3. Čitanje revizijskega zapisnika in sklepi.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Ako ni ob določenih uri občni zbor sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi, ki sklepa pri vsakem številu navzočih članov.

Galicijska, dne 23. septembra 1928. 1187

Načelstvo.

Dr. O. I.:

ČRNI KRIZ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

polje in nato proti Hrvatskem. Pri tej priliki so prišli Turki tudi v Sv. Lenart, katerega so docela požgali. V cerkvi so postavili konje, svetišče oskrunili, izkopavali mrljice ter njih kosti razmetavali po trgu.

Ker so se turški napadi ponavljali, so morali ljudje misliti na to, da se zavarujejo in najdejo prostore, kjer se morejo braniti pred krvoločnimi Turki.

Da so se tržani že tedaj branili, dokazuje narodna pripovedka, ki pravi, da je šel neki posestnik v zvonik in vsul par panjev čebel na Turke, da bi jih pregnali, kar se je za nekaj časa tudi doseglo, zato pa so obesili Turki nekega dečka v zvon namesto kembeljna in so z njim zvonili. Ko je bil fant že davno mrtev, je pel zvon še dalje, dokler niso prišli ljudje iz sosednih krajev z vilami, kosami ter nagnali Turke.

Ker je trg Sv. Lenart spadal pod gosposčino Hrastovec, je dala ta graščina napraviti okoli cerkve močan zid skoraj dve klaftri visok.

9

Zid je bil skoraj že dozidan. V tem je umrl Ivan Herberstein in delo je zaostalo. Ko je prišel župnik Morenus in našel zid še nedovršen, se je obrnil na gosposčino Hrastovec s prošnjo, da se naj delo dokonča. Ker je mladi graščak odšel v vojsko, je izročila graščakinja celo zadevo oskrbniku Trenaku.

Le-ta je z delom tudi začel. Dal je kopati dalje po pokopališču okoli cerkve kakor je bilo to potrebno, tako da so izkopali tudi nesegnita trupla mrličev, katera so potem vlačili psi po pokopališču.

Župnik Morenus je to videl ter delavcem prepovedal tako početje. A ti so mu rekli, da imajo takšno povelje od grajskega oskrbnika. Že je nameraval se obrniti osebno do graščakinje.

Ravno, ko je hotel oditi iz župnišča, pride po trgu oskrbnik Trenak ter se krega nad podložniki graščine, da tako počasno delajo.

Župnik Morenus pristopi ter spoštljivo pozdravi. Oskrbnik ga malomarno pogleda in mu komaj odzdravi. Župnik se je čutil vsled tega neprijetno iznenadenega, a vendar se ojunači ter pravi:

»Gospod oskrbnik, to delo ni povsem dobro,

Konserviranje sadia

ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15.-

CIRILOVA KNJIŽNICA

OBSEGA SLEDECE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: **Naša država.** (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lenard: **Jugoslovanski Piemont.** Din 7.—
3. Dr. Leopold Lenard: **Slovenska žena v dobi narodnega preporoda.** Din 10.—
4. **Moj stric in moj župnik.** Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, I.** del Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, II.** del Din 10.—
7. H. G. Wells: **Zgodba o nevidnem človeku.** Din 7.—
8. B. Orczy: **Dušica, I.** del broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: **V libijski puščavi.** Din 12.—
10. Arnold Bennett: **Živ pokopan.** Din 8.—
11. Illmo Camelli: **Izpovedi socialisti.** Din 16.—
12. E. R. Burroughs: **Džungla, I.** del Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: **Šumi, šumi Drava . . .** Din 5.—
14. Matija Ljubša: **Slovenske gorice.** (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrian: **Zgodbe napoleonskega vojaka.** Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: **Mali svet naših očetov.** Din 28.
17. Anton Kosi: **Iz otroških ust.** Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: **Kadar rože cveto.** (Razprodano.)
19. J. F. Cooper: **Zadnji Mohikanec.** Din 11.—
20. Pavel Keller: **Dom.** Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: **Zgodovina Maribora.** Din 20.—
22. H. R. Savage: **Snubitev kneza šamila.** (Še ni izšla.)
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: **Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti.** Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—
24. Arthur Sills: **Smrtna past.** Din 9.—
25. Anton Kosi: **Iz otroških ust, II.** del Din 16.—

Jetika

se ozdravi, pri znanem zdravniku dr. Pečniku, — goral — gozdil — gozdni zavod Sečovo, pošta Rogaska Slatina. 1132

Strugarski pomečnik, vojaštine prost, deloma izvežban tudi v mizarstvu, se sprejme takoj v službo Ponudbe pod »Strugar« na upravo lista pod števil 1126

Pekovski vajenec, močen, zdrav in pošten, se sprejme. Cela oskrba v hiši. J-Prekopec, pekarna. Šmarje pri Jelšah. 1144

Viničar s 5 delavnimi močmi se sprejme. Vprašati v trgovini Maribor, Grajski trg 2. 1134

Posestvo na prodaj v Laporju št. 27, ob okrajni cesti. Laporje—Poljčane, 3 minute od župne cerkve in 20 minut od kolodvora Slov. Bistrica, hiša in gospodarsko poslopje vse v najboljšem stanu, njive, travnika in gozd okoli 12 oralov, tudi lep vinograd, lep bukov gozd in travnišče v Dešnem, župnija Makole. Poizve se natančneje osebno ali pisмено v župnišču Braslovče. 1139

Zahvala.

Povodom prebriske izgube našega sina, brata, svaka itd.

Alojzija Senekovič

posestniškega sina,

izrekamo najsrčnejšo zahvalo, posebno pa se zahvaljujemo domačemu župniku vlč. g. Bosina za vodstvo pogreba in za obisk ob času bolezni našega nepozabnega sina. Hvala tudi vlč. g. župniku Kranerju od Sv. Kungote, kakor tudi pevskemu zboru za ganljive žalostinke. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in prijateljem, kateri so ga spremlili na zadnji poti. Priporočamo ga v blag spomin in molitev! 1166

Sv. Jurij v Slov. gor., 19. sept. 1928.

Rodbina Senekovič in žalujoči ostali.

POZOR KMETJE!

Najboljše izmenja in zamelje vsakovrstno zrnje novoorganiz. paromlin 117

Franc Ehrlich in sinovi, Pesnica

OBLASTV. KONCESIJONIRANA ZASTAVLJALNICA V MARIBORU.

Licitacija

zastavnih predmetov

se vrši dne 10. oktobra 1928. Začetek ob 9. uri dopoldne. Prodali se bodo: efekti št. 36.409 do 37.199 in 1 do 809, dragocenosti št. 8147 do 10.223,

ki se do dne 6. oktobra 1928 ne prodaljšajo ali ne dvignejo.

Dne 8. in 9. oktobra 1928 ostane zavod za strankin promet zaprt.

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na vknjižbo in v tekočem računu. 12

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

skrunijo se grobovi, da se zgražajo že vsi prebivalci trga.»

»To mora biti tako,« odvrne Trenak neprijazno.

»Pa bi se vendar dalo prepričati,« meni mirno župnik.

»Žid mora biti napravljen, saj je le v korist vam vsem in zato se mora storiti vse, da je delo tudi tako dovršeno, da je žid za sovražnika res prava ovira.«

»Popolnoma pritrdim, pa vendar moram povdarjati, da sem jaz kot župnik tudi odgovoren za to, kar se godi na posvečenem kraju.«

»Vi nimate ničesar ugovarjati,« se zareži oskrbnik.

»O pač, in tudi admontski opat kot cerkveni patron kaj takega ne more pripustiti.«

»To homo videli, zaščitnik cerkve je gosposčina Hrastovec in zaradi tega imamo mi o tem odločevati.«

»Za me je merodajen edino admontski opat kot cerkveni patron in jaz kot župnik sem poklican, da varujem njegove pravice, kaj pa ima gosposčina Hrastovec s cerkvenim patronom samim, je pa vaša stvar.«

»Brigajte se vi rajši za vaše župljane, da ne

bodo silili k tistim norcem v Radehovi, katerim se že meša pamet.«

»Vi pa jih ne podpirajte s priporočili, če svoje budalosti predlagajo celo škofu v odobritev.«

»Kdo to pravi, kako se predrznete trditi kaj takega o meni?«

»Dobro vem, da ste se podpisali na oni prošnji, da se dovoli zidanje cerkve. Šef se je sam hvalil s tem po celem trgu.«

»Nesramno, ta podlež, a vi mu tudi dajete potuho, ko se udeležujete teh shodov.«

»Jaz storim to kot dušni pastir, da sem o vsem podočen; z ravno isto pravico pa prašam jaz: S kakšnim namenom pa ste vi prišli sem, na eni strani se delate vernega katoličana; na drugi pa škilite tja k protestantom, ker je tam večja prostost za vašo vest, za katero je potrebno, da je včasih malo manj občutljiva.«

»To očitati meni kot grajskemu oskrbniku, kaj takega še nisem slišal,« zbesni Trenak ter se od jeze ves trese, »zato še prejmete zaslužen kaznen.«

»Sem popolnoma miren, ker sem v pravici,« reče župnik mirno in se obrne proti župnišču, oskrbnik Trenak pa zdirja od cerkve proč po cesti naravnost proti Hrastovcu.

»Smeh in jok — naših otrok«

Berite knjigo „Iz otroških ust“ I. del Din 8.50, II. del Din 16.—. Kupite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Javnost hoče jasnosti o Poljšakovem zdravilu!

Morda se o nobeni zdravstveni zadevi zadnji čas toliko ne govori, kakor o Poljšakovem zdravljenju. Vsa javnost je z radostjo vzela na znanje, da je oblastni odbor v Mariboru omogočil g. Poljšaku, da je s svojim zdravilom pokazal nekaj pozitivnih uspehov in da je sumnje zdravnikov o škodljivosti zdravila razpršil. Izmed devetih zdravnikov, ki so podajali svoje izjave, so trije dali izjavo, da zdravilo ne pomaga, pet jih je dalo izjave, da v slučajih kožne bolezni pokaže vidne uspehe in da zdravilo pod nobenim pogojem ni škodljivo. Eden ni podal izjave.

Tudi nezdravnik lahko iznajde zdravilo!

Nismo mi niti malo zato, da bi gg. zdravnikom kratili njihovih velikih zaslug za narodno zdravje! Mi vemo, kake žrtve večkrat nekateri idealni zdravniki doprinašajo za bolnike. Smo pa tudi tega mnenja, da včasih tudi kak lajik, kak človek, ki ravno ni zdravnik, lahko iznajde kako dobro zdravilo. Vzemimo le slučaj Pasteur. On ni bil zdravnik. Vendar je on iznašel sredstvo zoper steklino. Steklina je ena najhujših bolezni in zato ni čuda, da so mu ljudje bili tedaj hvaležni in da so ga lani po cellem svetu proslavljali. Še pred 30 leti pa je pisal neki nemški zdravnik o Pasteurju: »Zadeva s tem Pasteurjevim zdravilom sicer ni končana, a moje mnenje je, da to zdravilo ni koristno, ampak škodljivo.« In cela vrsta zdravnikov je bila tega mnenja. Kaj pa danes: Danes pa vsi zdravniki uporabljajo Pasteurjevo zdravilo zoper steklino.

Dolžnost zdravnikov — povedati resnico!

Prepričani smo, da vodi vse zdravniške zavesti, da se z zdravjem in življenjem posameznikov ni igrati. In

če se dobi sredstvo zoper bolezni, ki so jih do zdaj označevali kot neozdravljive, je seveda dolžnost zdravnikov, da to z vso objektivnostjo preizkujejo. Nam se sedaj zdi nerazumljivo, kako da si dve skupini zdravnikov v mariborski komisiji moreta tako nasprotovati! Eni zanikajo vsak uspeh, drugi zopet kažejo na vidne uspehe. Eni kot drugi pa pravijo, da zdravilo ni škodljivo! Smo mnenja, da bo o tej stvari moral podati še nekdo tretji svoje strokovnjaško izjavo. Ako res ne sme g. Poljšak po zakonu delati teh zdravilnih poizkusov v bolnici, če tudi se ga je sem povabilo, potem naj se mu da prilika tam, kjer zakoni to dopuščajo. Dozdaj še ni noben zdravnik trdil, da je zdravilo škodljivo, zato so gotovo možnosti, da se še dalje preizkusi! Mnenja smo, da poizkus v Mariboru ni bil popolen! Priobčili smo zadnjič izjavo g. Poljšaka, da se pogodba ni držala in so se mu dali le težki slučaji, nič pa lahkinih in najlažjih. Pet zdravnikov je podalo svoje mnenje, da je treba zdravljenje dalje časa opazovati in da se v tako kratkem času ne more pokazati na težkih slučajih vidnih uspehov. Nejasno nam je pa še to, zakaj se je kar nenadoma presekalo nadaljno zdravljenje, oziroma poizkušavanje. Ako oblast tega ne more in ne sme, je vendar tu nad vse oblasti zahteva javnosti, ki hoče vedeti resnico! Zdravje bolnikov — je najvišji zakon! To naj velja pri daljnih razpravah in obravnavah o tem zdravilu, ki se naj preizkusi, da bode javnost vedela, kaj je na tem.

Viničarska knjižica,

kakor jo zakon predpisuje, je izšla v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane 4.50 Din. Poleg običajnih vpisov ima celotno viničarsko uredbo. — Občine, ki namesto delavskih knjižic morajo sedaj te uporabljati, naj jih čimprej naroče.

Obl. posl. Rozman:

O viničarskem redu.

Oblastna skupščina mariborska je dne 20. julija t. l. soglasno sprejela uredbo o novem viničarskem redu, katerega obvezna moč nastopi s 1. novembrom 1928. S tem je storjen začetni korak k nadaljnemu vsestranskemu reševanju viničarskega vprašanja, katero je po svoji številčni moči viničarskega ljudstva v marib. oblasti zelo važno. Novi viničarski red se v nepoučenih vinogradniških, kakor deloma še v viničarskih krogih različno komentira, zato je potrebno podati še o tem posebno in načelno pojasnilo.

Viničarsko vprašanje.

Dokler bodo pri nas vinogradi v obstoječem posestnem stanju, dotlej bo tudi obstojal viničarski stan, vsedotlej pa tudi viničarsko vprašanje. In viničarsko vprašanje ni nič drugega, kakor vprašanje kruha in najprimitivnejših človeških pravic posameznikov tega stanu. V kolikem stanju revščine in obupa se danes nahaja pretežni del viničarskih družin, lahko vsak vidi, samo gleda se to prepogosto z enim očesom, ali pa sploh z nobenim. Tisti pa, ki nosijo zato odgovornost, po navadi stalno pokrivajo izrodke svojega nesocialnega in nekrščanskega gospodarskega sistema z zagrinjalom lenobe, pijanosti, nepoštenosti itd., na ime viničarskega ljudstva. Po krščanskih načelih je delo največja gospodarska dolžnost in vrednota za vsakega. Človek pa kot podoba božja stoji nadrejen nad vsemi gospodarskimi dobrinami, ki so zato tukaj, da služijo ne le samo posameznikom, ampak celotni človeški družbi. Nepobitno dejstvo je, da so viničarji s svojo delovno silo glavni steber vinogradništva, ki fizično največ trpe, zato njim gre pravica do življenja, kakoršno se dostoji današnjemu človeku. Jasno in gotovo je, da premnogi v razmerju do vi-

»Kaj takega se mi upa reči ta človek, ki je sam v srcu luteranec, in to pred vsemi ljudmi, čakaj, ti črni hinavec, tebi še pokažem, sedaj je prišel čas, da ravnam, kakor mi veli vest.«

Ves razjarjen je prišel črez travnike mimo debelih hrastov, ki so stali pod gradom, hitro stopal po hribu navzgor ter šel takoj v svojo sobo, da se za prvi trenutek nekoliko pomiri in zbere svoje misli, da ve povedati graščakinji vse, s čimur odloči usodo župnika Morenusa in Agate.

Priložnost za to se mu je ponudila še tisti dan.

Graščakinja je imela od tistega časa, odkar je odšel sin Ivan na vojsko, dosti skrbi. Ni bilo več človeka, ki bi nadzoroval obširna posestva. Tudi se je bilo bati, da nastanejo spori s patronom šentlenartske cerkve, admontskim opatom. Že njen rajni soprog je uveljavljal gotove pravice glede desetine napram imenovani cerkvi. Zahteval je, da mu mora dati cerkev gotovi del pridelka iz dveh cerkvenih vinogradov in pristave.

Graščakova rana smrt je prekinila konečno ureditev te pravice. Cela zadeva je sedaj počivala, a graščakinja je spoznala, da se to ne sme

pustiti dalje v nemar, ker zapade drugače graščina z uveljavljanjem svojih desetinskih pravic.

Da se spravi ta zadeva v tir, je potrebovala najprej nasveta svojega grajskega oskrbnika Mihaela Trenaka.

Drugi dan potem, ko se je vrnil oskrbnik iz Šent Lenarta, ga je dala graščakinja Margareta poklicati v svoje stanovanje. Trenaku se je zdelo to čudno, kajti od tega časa, ko je zapustil mladi graščak Hrastovec, se to še ni zgodilo in je spregovorila graščakinja komaj nekaj besed z njim, ako jo je slučajno srečal.

Zato se je odpravil takoj ter se javil graščakinji, ki ga je sprejela v sprejemni sobi. Sedela je v naslonjaču, na mizi je imela pred seboj več spisov, nanašajočih se na prej omenjene desetinske pravice.

Oskrbnik Trenak se je spoštljivo priklonil ter poljubil graščakinji roko, ki mu je ukazala, da naj sede na stol blizu stene.

Razložila mu je vzrok, da ga je dala klicati. Zadeva mu je bila že od prej znana, kajti rajni graščak Ivan Herberstein se je tudi že z njim posvetoval o tem vprašanju. Zato mu ni bilo težko odgovoriti. Pogladi se je po čelu, pogledal na spise ter rekel:

Sadje v gospodinstvu!

Sadje najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, kupite v Tiskarni sv. Cirila. Knjiga stane 24.- Din.

ničarja krščanskih načel priznali in izvajali ne bodo, zato se mora iz državnopravnega stališča za take slučaje šibkejšega zaščititi z zakonom. Zato je nastal novi viničarski red. Zmagala je zdrava pamet, predvsem ideja krščansko-socijalnega programa SLS, po katerem imej možnost in pravico gospodarskega in socijalnega razvoja vsak v njej organiziran stan, tako tudi viničarski stan.

Viničarski red.

Delovno razmerje in prejemki so čudno različni, za vsak kraj drugače in v vsakem tistem kraju p azopet so razlike za vsakega posameznega viničarja. Niti dva viničarja, ki služita enega gospodarja, si v službenih ugodnostih nista nikjer povsem enaka. Eden ima slučajno več ali boljše deputatno zemljo, si more morda rediti več ali manj živine itd., kot njegov soviničar. V takih razmerah je izključno nemogoče bilo staviti vse podrobnosti v novi viničarski red. Posledice bi bile, da bi se prikrajšalo tu in tam one viničarje, ki služijo najboljše gospodarje, ako bi se pa ho telo ustreči tem, pa na drugi strani ne bi mogli teh zahtev doprinalati siromašnejši vinogradniki. Vzamimo primer: veleposestva dajejo svojim viničarjem drva prosto, kako se naj isto zahteva od onega, ki si sam drva kupuje? Kot podlaga za novi viničarski red je služilo načelo, da se položaj viničarjem poslabšati ne sme — ampak samo izboljšati. Kar se more smatrati za splošno veljavno in izvedljivo, se naj postavi v viničarski red. Vse ostale podrobnosti viničarskih službenih pogojev se naj uredijo z obveznimi službenimi pogodbami. Zato ni opravičena nobena bojazen na prikrajšanju ugodnosti z no jazen na prikrajšanju ugodnosti z no ne stoji določeno. Na primer grozdne tropine, katere dobe nekateri viničarji ves pridelek, drugi polovico samo, tretji en gotov del, tega ni mogoče urediti drugače kot z pogodbo.

Ravnotako glede drv, denarne plače, ki je različna, po vseh krajih drugačna itd. Kakor je stanje bilo do sedaj, tako naj ostane naprej, dodatno še to, kar določa viničarski red, česar se ne sme omejiti ali spremeniti. Viničarski red tudi ni prišel na dan zaradi dobrih in pravičnih vinogradnikov, ampak da se prepreči preveliko izkoriščanje od strani nekaterih. Zamisel novega viničarskega reda je temeljila na pravičnem medsebojnem sporazumljenju viničarjev in vinogradnikov, kar je gotovo najpotrebnejši pogoj. Viničarski red je vsekakor za pozdraviti od obeh strani. Nasprotovati more le tisti, ki ga ne razume, ki položaja viničarjev ne pozna, ali pa je vzgojen v taki sebičnosti, da ne prizna pravice človeka nikomur drugemu, kot edino le samemu sebi, bodisi da se peha samo zanj dnevno toliko in toliko človeških bitij brez kruha, brez zdravja itd. Samo tak se bode z vso gotovostjo striktno oprijel le suhih paragrafov viničarskega reda ter izvajal nič več in nič manj kot je določba. S tem bo pogazil merodajno načelo, da se položaj poslabšati ne sme, in na katero je naslonjen novi viničarski red. Posledica bi bila, da bi se na novo zbudili komaj pomirjeni duhovi, nastala bi nova borba za revizijo viničarskega reda in to brez potrebe; gotovo pa brez koristi za vinogradništvo in na prepotrebno vzajemno sožitje prizadetih stanov v tem oziru.

Hrastelj - Gornja Radgona

Nova trgovina, v hiši bivše Gospodarske zadruge, v Gornji Radgoni,

JOŽA HRASTELJ

je otvorjena! V njej najbolje kupite vse, kar potrebujete, posebno manufakturo in špecerijo. Prepričajte se in pridite v trgovino 1141

Hrastelj - Gornja Radgona

Pozor vinogradniki in vinski trgovci

Proda se večje število hrastovih sodov v velikosti od 100 do 2000 litrov, in velikih skladiščnih sodov od 2000 do 6000 litrov ter velike kadi za tropine. Sodi od 400 litrov naprej imajo vratica. Vsa ta posoda je še nova in malo časa v rabi, dobro zaokusena in za vsako vino takoj uporabna. Tozadevna pojasnila daje D. Modic, Celje, Mestna hranilnica. 1057

Kdor oglašuje, ta napreduje!

»Premilostljiva gospa, ravno v pravem času ste sprožili to vprašanje, skrajno nujno je, da se zopet uveljavijo te pravice, kajti župnik Morenus se obnaša že tako, kakor bi gosposčina Hrastovec kot zaščitnica šentlenartske cerkve sploh ne prišla več v poštev.«

Pripovedoval ji je celi dogodek preteklega dne, kakor se je vršil v Šent Lenartu pred župniščem. Da je povedal pri tem glede župnika vse, je umevno, previdno pa je zamolčal, kar mu je očital župnik zaradi njegove naklonjenosti napram novi veri skakačev.

Trenak je končal ves razburjen ter bled v obrazu svoje poročilo. Graščakinja ga je resno gledala in mu tudi popolnoma verjela, kar ji je povedal.

»Tako je tedaj cela zadeva,« prekinje graščakinja molk, ki je nastal po oskrbnikovem poročilu, »in to naj bi bil župnik, kateremu je na dan umestitve skazal moj sin čast, da se je udeležil slavnostnega obeda.«

»Da, da, premilostljiva gospa, človek se lahko moti,« meni Trenak nekako prezirljivo, »tudi jaz sem vse nekaj drugega mislil o njem, a sedaj ga docela poznam.«

»Kako to, kaj veste, le povejte,« reče razburjeno graščakinja.

»Premilostljiva gospa, nočem vas razburjati, a vedeti morate tudi to.«

Oskrbnik Trenak se je naslonil nekoliko nazaj ter začel praviti, na kakšnem glasu je župnik Morenus glede svojega mišljenja napram protestantom in skakačem.

»Kaj je — skakači,« vpraša hlastno graščakinja, »ali ni to neka krivoverska družba, ki se peča s čarovništvom, nekaj sem slišala, razložite mi več.«

»Kolikor mi je znano, povem vse,« odvrne urno Trenak, na tistem pa se je veselil, da mu je dana prilika govoriti o tem, kar je hotel že davno sporočiti.

Trenak je povedal vse, kar mu je bilo znano o tej verski družbi, o nje vodju Kolomanu Šefu, o shodih in kaj se je zgodilo na preteklo male sobote zvečer. Pri tem je priznal, da si je zaradi tega ogledal početje skakačev, da bi mogel poročati oblastim celo resnico; nazadnje je še omenil, da so se udeležili shoda tudi Štefan Nürnberg iz Štraleka, njegova hči Agata ter župnik Morenus.

(Nadaljevanje bo sledilo.)

Pletene veste

iz lepe in trpežne volne: za ženske 75 Din, za moške 95 Din, 85 cm dolge jopice 135 Din, veste rožaste s svilo 100 Din, bluze za zvezati 55 Din, debeli topli leibi 60 Din, kakor vse druge pletenine kupite najceneje v pletarni M. Vezjak, Maribor, Ve trinjska ulica 17. 1025

Ovčjo volno

cunje, staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najboljše. A. Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

Sode vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah Frap Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana, Trnovo. — Potomci ke sprejme v stalno delo. 291

Socialno vprašanje
spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Je-
rajevo knjigo: "Socialno vprašanje" za Din 28.-
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilar. zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice
še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.

Zakaj kupite v Celju manufakturno blago najceneje edino pri
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

Ker ima veliko tovarniško skladišče vsakovrstnega blaga.

Ker ima trgovino v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker ima velik promet, vsled tega sveže blago.

Ker ima lastno tovarno odej (koltrov).

Ker ima lastno izdelovanje različnega perila.

Ker ima pošteno mero, dobro blago in nizke cene.

Ker ima zamišljal »mal zasluzek, a veliki promet«.

Vsakomur se izplača, da obišče pa če tudi od daleč strogo solidno in pošteno trgovino.

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

☛ Za trgovce poseben oddelek na debelo. ☛

Največja izbira
vsakovrstne svile

že od Din 24.— naprej
84 se dobi pri

I. TRPINU

Maribor, Glavni trg 17

912
Čitajte in oglejte si

bogato zalogo vsakovrstnega štofa za ženske obleke in plašče, za moške obleke ter dubl za zimske suknje, kakor tudi barhenta, koc in odej itd. — Ostanke v veliki izbiri za lastno ceno. Radi prevelike zaloge se prodaja po izredno ugodnih cenah v veletrgovini

Anton Macun

Gosposka ulica 10. Maribor Gosposka ulica 16.

Na drobnol

Na debelo!

Železnina

Anton Brenčič

v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogo potrebščin za jesen in zimo in sicer: razne kotle, brzoparilnike, lito-železno, pločevinasto postekleno in pocinkano posodo, štedilnike, peči, plužno blago, podkove, vsake vrste žreblje za obutalo, nagrobne križe, stroje za meso in slanino rezati, slamorezne kose, sekire in žage vsake vrste ter sploh vse v železnino spadajoče predmete. — Zastopstvo »LUTZ-ovih« peči za šole, urade, gostilne itd. 806

Postrežba točna!

Znižane cene!

Dne 30. septembra 1928 ob 13. uri se vrši v **Spodnjem Gasteraju št. 50** javna prostovoljna dražba

4 volov, 2 krav, 1 telice, 1 bikca, svinj ter zrnja iz zapuščine Jožefa Rajšp.

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Sl. g.,
dne 19. 9. 1928. 1156

Jožef Farkaš

TRGOVEC SV. JURIJ OB ŠČAVNICI

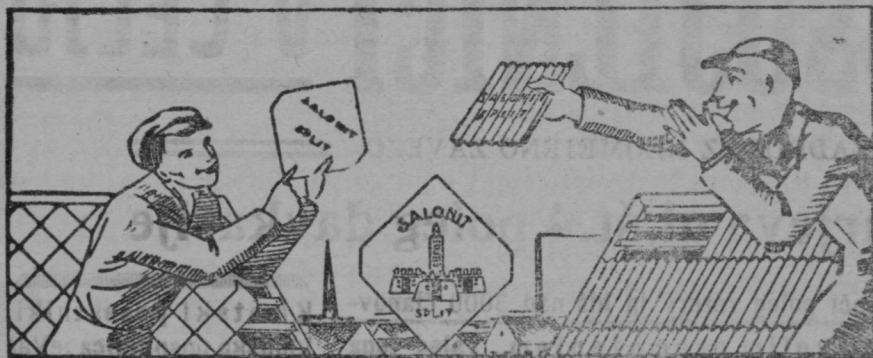
priporoča slavnemu občinstvu svoje najnovjše, dobro sortirano jesensko in zimsko blago, barhentov, flanelov, štofa, sukna, sviterjev, pletene robce, posteljne, konjske odeje itd. Cene jako nizke! Postrežba solidna! Prepričajte! — Za mnogoštevilen obisk se priporoča trgovina. 1145

„SALONIT“

Ia. azbest — cementni — škričlj

Najboljši material za pokrivanje streh

883

„SPLIT“

anonimno društvo za cement portland
(Tvornica v Solinu pri Splitu)

Ljubljana

Nalezljivi katar v nožnici

„Velika prednost „BISULIN-a“ je nediščnost... priprosta uporaba... nezdružljivost“ hiter in gotov uspeh. Tudi preventivno uporabljen se jako dobro obnese.

Tierarzt Dr. D. Deutschösterreich. Tierärztl. Ws. 1928, Nr. 14.

„BISSULIN“ se dobi le na odredbo živinozdravnika H. TROMMSDORFF, CHEM. FABRIK, AACHEN

(Brošura) Knjižica s sliko bolezni brezplačno pri zalozi „LYXOS“ MR. K. VOTK, ZAGREB, JURIJEVA UL. 3.

Plašč

iz dobrega meltona v vseh barvah	Din 268
iz modernega meliranega sukna	Din 320
iz ne-a veloursa	Din 780
obleka iz modnega panela	Din 80
iz moderne volnene tkanine	Din 300
dunajska kolekcija	Din 550
trojno volнено krilo	Din 4
fino sevo krilo	Din 7
moderno volнено	Din 40
krasna panel bliza	Din 41
velour	Din 64
dekliska parhen obleka	Din 38
dekliska uknena plase	Din 145

vse v krasni izdelavi, solidno in dobro blago razprodaja veletrgovina 227

R. Stermecki, Celje, šte. 24 Slov.
Pišite takoj po veliki novi ilustrirani cenik z več 1000 slikami. Kar ne ugaia se. amenja, ali vrne denar. Naročilo čez Din 500.— poš nite pros o.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica r. z. z n. z. Ulica 10. oktobra

Obreduje hranilne vloge
brez odpovedi po 6%

na trimesečne odpovedi po
7 1/2

Strojna stiskalnica

za sadje in grozdje s košom
za 300 litrov se poceni prodaja.
Maribor, Trubarjeva ulica 9.
1003

Češko sukno kupite
najceneje

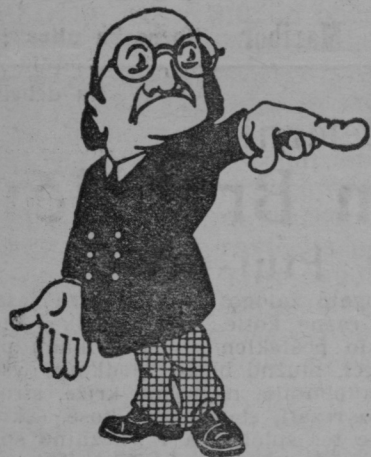
pri tvrdki

ALOJZ DROFENIK - Celje

samo Glavni trg 9

OSTANKI ZA POLOVIČNO CENO

557

Tudi Vi morate Vaše potrebščine v oblekah, perilu, platnu pri meni kriti

Tudi Vi bodele kakor vse moje stranke zadovoljni in stranka ostali

Tudi Vi dobite pri meni najboljše blago po najnižji ceni in si s tem prihranite denar

Tudi Vi si lahko pri veliki izbiri izvolite po svojem okusu

Tudi Vi ste zavarovani pred izkoriščevanjem, ker so pri meni stalne cene

FRANC KOLERIC
668 trgovina Apače

KREDITNA ZADRUGA

REG. POM. BLAG. V MARIBORU

PALAČA POKOJN. ZAVODA

izplača po osmih mesecih vsakemu članu za slučaj poroke ženitovanjsko doto v znesku

Din 20.000

Prispevki neznatni. Zahtevajte prospekte.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

LJUDSKI POSOJILNICI V CELJU

REGISTROVANI ZADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad
Din 60.000.000. — Posojila
na vknjižbo, poroštvo ter
zastavo pod najugodnej-
šimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-
posestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega
jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmetijski posestniki,
Ljudska posojilnica je Vaš
zavod. Poslužujte se gal